

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Katedra bohemistiky

Bakalářská diplomová práce

**KRITICKÁ ANALÝZA HALÓ NOVIN
ZAMĚŘENÁ NA POLITICKÝ DISKURZ**

The critical analysis of the Haló noviny daily focused on political
discourse

Monika Kończynová

(Česká filologie – Žurnalistika)

Vedoucí práce: Mgr. Vladimír Polách, Ph.D.

Olomouc 2014

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou diplomovou práci vypracovala samostatně a uvedla v ní všechny použité zdroje a literaturu.

Bakalářská diplomová práce má 96 998 znaků.

V Olomouci dne

.....

Velmi děkuji Mgr. Vladimíru Poláchovi, Ph.D. za odborné vedení práce, za cenné rady, připomínky a také za čas, který této práci věnoval.

Anotace

Tato bakalářská práce je výsledkem kritické diskurzivní analýzy vybraných zpravodajských článků z Haló novin. Analýza je zaměřená na narušování objektivitu a na to, jakým způsobem jsou zobrazovány politické strany v tomto deníku, přesněji řečeno, jak jsou v deníku v předvolebním období z roku 2013 představovány levicové strany ČSSD a KSČM. Součástí teoretické části je charakteristika DHA – diskurzivně historického přístupu k analýze a také současný pohled na rozdělení politického spektra na pravici a levíci.

Klíčová slova:

DHA, diskurzivní analýza, pravice, levice, objektivita, Haló noviny, volby 2013

Annotation

This bachelor thesis presents a result of critical discourse analysis of selected newspaper articles obtained from the *Haló noviny* (newspaper). The analysis focuses on violation of objectivity and how some political parties are portrayed in this newspaper, or to be more precise how the left-wing parties ČSSD and KSČM are presented in this newspaper during the 2013 pre-election period. Within the theoretical part of this thesis, there is a characteristics of the DHA – Discourse-Historical Approach to analysis and also current perspective of classification of political spectrum into right-wing and left-wing.

Keywords:

DHA, discourse analysis, right-wing, left-wing, objectivity, Haló noviny (newspaper), 2013 elections

Obsah

1. Úvod.....	7
2. Teoretická část	9
2.1. DHA – diskurzivně historický přístup.....	10
2.1.1. Kritika, ideologie a moc podle DHA	11
2.2. Objektivita ve zpravodajství.....	13
2.2.1. Vývoj objektivity.....	13
2.2.2. Co je zpravodajská objektivita	14
2.2.3. Hranice objektivity	15
2.2.4. Složky objektivity	16
2.2.4.1. Faktičnost.....	17
2.2.4.2. Nestrannost	18
2.3. Pravice a levice	21
2.3.1. Vývoj pravice a levice.....	21
2.3.2. Charakter pravice a levice na základě veřejného mínění	23
2.3.3. Vztah mezi pravicí, levicí a mou analýzou	24
2.4. Haló noviny	27
3. Analytická část.....	28
3.1. Analýza 1. textu.....	29
3.1.1. Shrnutí analýzy 1. textu.....	32
3.2. Analýza 2. textu	35
3.2.1. Shrnutí analýzy 2. textu.....	37
3.3. Analýza 3. textu	40
3.3.1. Shrnutí analýzy 3. textu	42
3.4. Analýza 4. textu.....	45
3.4.1. Shrnutí analýzy 4. textu	48
3.5. Analýza 5. textu.....	51
3.5.1. Shrnutí analýzy 5. textu.....	53
4. Závěr	55
5. Použitá literatura a zdroje	57
Přílohy	59
1. Text 1. - KSČM na volby připravena.....	59

2.	Text 2. – ČSSD představila jedenáct slibů	60
3.	Text 3. – ČSSD se sype, padají žaloby	61
4.	Text 4. – Jednotně do voleb!	63
5.	Text 5. – Do boje o mandáty jde čtyřadvacet stran.....	64

1. Úvod

„Jednotně do voleb!

KSČM dnes na tradičním Setkání pod Kunětickou horou oficiálně zahájí předvolební kampaň. Letošní volby, které se budou konat již za sedm týdnů, přitom mohou být zásadním historickým předělem. Poprvé od roku 1989 může mít Česká republika skutečně levicovou vládu se skutečně levicovým programem. KSČM si je váhy této chvíle vědoma. Po čtvrtstoletí poctivé práce je pilířem české levice. Jako strana, která za sebou nemá ani Promopra, ani Gripeny, ani Rathy s krabicemi vína. Jako strana, která na rozdíl od ČSSD není rozetnuta ve dvě, ani není zmitána neukojenými ambicemi jednotlivců. Strana, která je pluralitní, a přesto soudružná a v klíčových okamžicích vždy jednotná. Strana, která nikdy nezahlavila svůj program...“¹

Tento text, který je jedním z mnoha pomyslných odrazových můstků pro mou cestu k vypracování bakalářské diplomové práce na toto téma a zároveň jedním z mnoha podobně interpretovaných textů v Haló novinách, není publicistickým textem poslance nebo voliče KSČM, není ani volebním prospektem, který by měl apelovat na voliče této strany. Je to text, zveřejněný na úvodní straně novin, které vychází denně pod názvem „český levicový deník“ a který mě svou charakteristickou slovní zásobou a v tomto případě už vlastně ani ne implicitní politickou propagandou vtáhl do období před rokem 1989 a inicioval vznik několika otázek, na které bych ráda našla odpověď.

V této bakalářské diplomové práci se budu zabývat kritickou analýzou diskurzu použitého v Haló novinách. Jde o diskurz zpravodajský a diskurz politický. Rozhodla jsem se pro kritickou analýzu diskurzu právě kvůli tomu, že nejde jen o diskurz jeden a tudíž bych ráda využila komplexní metody zkoumání textu, které diskurzivní analýza nabízí.

¹ Článek z titulní strany deníku Haló noviny ze soboty a neděle 7. -8. září 2013 (ročník 23, číslo 209). Autor nezveřejněn.

V této práci budu vycházet z přístupu a metod zkoumání diskurzu, původem britské lingvistky, Ruth Wodakové (zaměřím se na její diskurzivně-historický přístup). Ráda bych v práci objasnila pojmy pro snadnější pochopení diskurzivně-historického přístupu, tudíž pojmy *kritika*, *ideologie* a *moc*, které jsou často v různých textech chápány odlišně. Kromě toho se budu snažit vysvětlit pojem *zpravodajská objektivita*. Jednu z kapitol věnuji dyadickému rozdělení politické scény na *pravici* a *levici*.

V analytické části pak přistoupím k samotné analýze konkrétních textů vybraných z deníku Haló noviny, přičemž zkombinuji diskurzivně-historický přístup k analýze s analýzou objektivit ve vybraných textech.

Rozhodla jsem se analyzovat Haló noviny kvůli několika hypotézám, které vznikly při podrobnějším zkoumání tohoto deníku. V první řadě si kladu otázku, zda je tento deník, nesoucí název „levicový“² opravdu levicovým, tudíž jestli si klade za cíl informovat širokou veřejnost, která je voličem veškerých levicových stran v České republice, nebo jestli je název „levicový“ v tomto případě pouze nadneseným výrazem, řekněme např. hyperonymem, k výrazu „komunistický“, který by mohl deník charakterizovat lépe. Kromě toho mě důkladnější studium tohoto deníku přivedlo k otázce, je-li záměrem autorů informovat čtenáře o aktuálním dění a nebo jestli nad funkcí informativní stojí ještě funkce jiná (mám na mysli funkci persvazivní), příznačná pro zpravodajství. Další z otázek, na které se ptám, se týká vyváženosti textů. Dávají autoři textů stejný prostor k vyjádření všem iniciovaným osobám, o kterých se v daných textech píše? Dodržují redaktoři aspekty zpravodajské objektivit nebo se články v Haló novinách blíží publicistice? Do jaké míry je intence a subjektivní názor autora v textu explicitní nebo implicitní? Právě diskurzivně-historický přístup kritické analýzy předvolebního diskurzu v Haló novinách by nám měl pomoci na dané otázky odpovědět.

² Rozdělení politických subjektů na levici a pravici vysvětlím v kapitole *Pravice a levice*

2. Teoretická část

Jak jsem již nastínila v úvodu, v této části bakalářské diplomové práce se pokusím objasnit základní pojmy, které jsou pro pochopení samotné analýzy nezbytné. Jedná se o pojmy *kritika*, *ideologie* a *moc* a zejména pak o pojem *objektivita*, který není součástí metody Ruth Wodakové, nicméně ona sama říká, že při DHA je žádoucí kombinovat metod zkoumání více, podle individuální potřeby. Protože je většina z těchto pojmů velmi těžko jednoznačně definovatelná a v sekundární literatuře vykládána často odlišným způsobem, je důležité, abych tímto teoretickým výkladem ukázala, jak k pojmům přistupuji a jaký má můj přístup důsledek pro analýzu textu. Kromě těchto tří pojmů bych ráda vysvětlila dyadické rozdělení politické scény na pravici a levici.

2.1. DHA – diskurzivně historický přístup

DHA byla původně vyvinuta pro analýzu antisemitistických postojů ve veřejném diskurzu při rakouské prezidentské kampani v roce 1986. Tato analýza měla kombinovat lingvistickou analýzu a historicko-sociologický přístup. I to je důvod, proč je hlavním znakem DHA především její orientace na historii a historický, popřípadě sociopolitický kontext, na týmovou práci a interdisciplinaritu. Dále je pak pro ni charakteristické využívání různých teorií a metod. Proto jsem se toho i já rozhodla při své analýze využít.

Nástroje k analýze nejsou ustáleny a jasně stanoveny a tak se ke každé analýze může přistupovat podle aktuálních potřeb. Samotné analýzy tak nejsou schematické a mnohdy se od sebe liší. Rozdílem mezi diskurzivně-historickou analýzou a jinými analýzami spočívá také v tom, že nezkoumá tolik vzorků. Výsledky analýz by podle Wodakové měly sloužit k dalším analýzám a měly by být zveřejňovány.

Diskurzivně-historický přístup je také výjimečný v tom, že bere v úvahu “intertextové a interdiskurzivní vztahy mezi výpověďmi, texty, žánry a diskurzy, ale i mimojazykové sociální/sociologické proměnné, historii organizace nebo instituce a rámeček situace”. (Reisigl, M., Wodaková R., 2009, s. 90)

Podle R. Wodakové by mělo samotné co nejdůkladnější diskurzivně-historické analýze předcházet osm důležitých kroků. V první řadě bychom měli shromáždit své dosavadní poznatky, měli bychom přečíst co nejvíce dostupných materiálů o dané problematice (v mém případě to bylo studium prací o dyadickém rozdělení politické scény na pravici a levici a také prací o objektivitě), anebo si je alespoň připomenout, abychom znali kontext, který je důležitý pro schopnost rozčlenit argumenty na topoi a falacie³. Za další musíme vytvořit hypotézy, otázky a domněnky, které po nastudování materiálů vzejdou. Poté postupujeme kvalitativní úvodní analýzou od jednotlivostí a prvotních domněnek až k obecnějším otázkám. R. Wodaková pak udává pět kroků samotné diskurzivně-historické analýzy. (Reisigl, M., Wodaková R., 2009)

³ Rozdělení výpovědí na topoi a falacie budu blíže specifikovat v analytické části práce.

1. Nominace - Jak jsou jevy, osoby, události a objekty pojmenovány a jak se k nim odkazuje? (Za cíl si klademe konstrukci sociálních aktérů)

2. Predikace – Jaké jsou charakteristiky, rysy a kvality, které jsou k těmto osobám, událostem, jevům a objektům přisuzovány? (Chceme sociální aktéry klasifikovat)

3. Argumentace – Jaké argumenty jsou využívány? (Sledujeme ospravedlňování nebo pravdivost)

4. Perspektivizace - Z jaké perspektivy jsou nominace, atribuce a argumenty vysloveny? (Sledujeme autora a jeho odstup nebo účast)

5. Zesilování/Zmírňování - Jsou výpovědi vyjádřeny otevřeně nebo jsou zmírňovány či naopak zesilovány? (Pozorujeme změny ilokační síly)

Každou z výše jmenovaných strategií můžeme dále zkoumat a ptát se, jakým způsobem výsledné analýzy dosáhneme. U nominace pozorujeme metafory, metonymie, synekdochy a také slovesa a podstatná jména, která jsou použita k označení objektů, osob, akcí apod.; u predikace se soustředujeme na přisuzování kladných či negativních vlastností (např. použitím přívlastků, přístavek, vedlejších vět, infinitivních vět) a také na srovnávání nebo používání eufemismů, hyperbol. U argumentace se zabýváme především pravdivostí; u rámování pak pozorujeme používání uvozovek, přímých, polopřímých a nepřímých řečí, příznakovou prozódii a metafory, a nakonec u zesilování a zmírňování klademe důraz na používání deminutiv, augmentativ, doplňovacích otázek, hyperbol a sloves mluvení, cítění, myšlení apod. (Reisigl, M., Wodaková R., 2009, s. 90)

2.1.1. Kritika, ideologie a moc podle DHA

Na kritiku je v kapitole Ruth Wodakové o diskurzivně-historickém přístupu nahlíženo jako na co největší možnou distanci od analyzovaného materiálu a na sebereflexi, která je nutná při vytváření analýzy. V širším slova smyslu souvisí kritika s literární vědou, s tradičním marxismem a také s frankfurtskou školou. (Reisigl, M., Wodaková R., 2009, s. 87)

Wodaková nazírá na „ideologii“ jako na jednostrannou perspektivu nebo pohled na svět společný pro jednu konkrétní sociální skupinu, která má stejné názory, přesvědčení, postoje a hodnocení. Ideologie prostřednictvím diskurzu ustavují a udržují nerovnost mocenských vztahů (např. kontrolou vstupu do jednotlivých diskurzů nebo veřejných oblastí - zde Wodaková uvádí jako příklad „gate-keeping“⁴) a taktéž fungují jako prostředky výrazných i méně výrazných změn mocenských vztahů. Všechny tyto aspekty ideologie pak nutí při diskurzivně-historickém přístupu k analýze, ale i při jiných kritických analýzách, věnovat pozornost jazykovým a sémiotickým postupům v různých sociálních situacích, a také jakým způsobem jsou sociální situace zprostředkovávány a reprodukovány. Jedním z cílů DHA je tedy demystifikace hegemonií konkrétních diskurzů pomocí odhalení ideologií, které dominanci udržují, ustavují nebo proti ní bojují. (Reisigl, M., Wodaková R., 2009, s. 88)

Třetím pojmem nezbytně důležitým pro pochopení DHA je „moc“. Pro tu je charakteristický nerovný vztah mezi sociálními aktéry a Wodaková se spolu se svým kolegou Eugenem Weberem shoduje na tom, že nám indikuje kromě vztahu nerovnosti také možnost prosazení něčí vlastní vůle na úkor zájmu ostatních. Existuje několik způsobů, jak může být moc projevena. V případě, že mluvíme o akční moci, máme na mysli užití fyzického násilí a užití fyzické síly vůbec. Moc se dále projevuje u snahy vydobýt si autoritu a podřídit si ostatní, stejně jako u vyhrožování či naopak slibování. Kromě toho můžeme moc projevit i při technické kontrole a cenzuře. Prostřednictvím diskurzů dochází k legitimizaci nebo naopak delegitimizaci moci. V důsledku toho se texty, nejčastěji pak texty mediální (v našem případě články Haló novin), stávají místem, kde dochází k sociálnímu zápasu a kde můžeme nalézt stopy ideologických bojů o hegemonii a dominanci. Proto se DHA také zaměřuje především na jazykové prostředky. Moc se ovšem diskurzivně neprojevuje jen v gramatických formách, ale také kontrolou, ke které dochází prostřednictvím užívání žánrů (např. užívání rozšířené zprávy v sekci zpravodajství nebo naopak komentáře v publicistice a dodržení rozdílu mezi nimi). Wodaková ale na závěr svého výkladu připomíná, že podle DHA nemá jazyk moc sám o sobě. Je pouze prostředkem k získání a udržení moci a záleží, jakým způsobem je text využíván těmi, kdo mají možnost moci využít. To je také důvod,

⁴ Gate-keeping je proces třídění a výběru informací, které budou následně vpuštěny do médií. (Reifová I., 2004)

proč je diskurzivně-historický přístup hojně využíván pro analýzu politických textů. (Reisigl, M., Wodaková R., 2009, s. 88)

2.2. Objektivita ve zpravodajství

2.2.1. Vývoj objektivity

Jedním z požadavků na dnešní zpravodajské texty je dodržování objektivity a objektivizačních postupů při zpracovávání textů, což vyplývá především z liberálně demokratického charakteru společnosti, která často spojuje obsahy zobrazované reality ve zprávách s realitou samotnou. Spolu s vyvážeností a nestranností tvoří objektivita trojici nejčastějších normativních požadavků, které jsou kladeny na zpravodajství (Trampota, T., 2006, s. 144). Reifová ve svém Slovníku mediální komunikace předkládá na základě studie Briana McNaira (1999) nejdůležitější mezníky ve vývoji zpravodajské objektivity takové, jak ji známe dnes. Ty jsou závislé na vývoji kapitalistické společnosti.

První mezník, který uvádí, nazývá filosofickým a považuje za něj období pozitivismu, který byl v 19. století dominantním směrem a který požadoval důrazné oddělení pozorovatele od pozorovaného. Druhým uváděným mezníkem je období technologického vývoje. S ním souvisí vynález fotografie jako denotativního záznamového média, z třicátých let 19. století. Společně s filmem, který byl vynalezen později, disponovala na rozdíl od tištěných médií možností být zjevně pravdivým a přesným médiem, lidé najednou mohli vidět, o čem novináři doposud jen psali a fotografie v nich vyvolávala pocit, že díky ní vnímají událost tak, jaká ve skutečnosti je. Stejně tak ve vývoji objektivity sehrál roli i vývoj ekonomický. Ten vysvětluje Reifová takto: „Objektivita zpravodajství je vedlejším produktem vývoje komerčního trhu a komodifikace výsledků žurnalistické práce, která zvýšila potřebu médií prodávat své produkty nediverzifikovanému politickým příslušenstvím či názory a souběžným odklonem od politického tisku.“ (Reifová I., 2004, s. 167)

2.2.2. Co je zpravodajská objektivita

Jak jsem se již zmínila, objektivita je jedním z nejčastějších normativních požadavků na zpravodajství, který se vztahuje k samotným informacím a jejich procesu zpracování. Trampota v této souvislosti dodává, že objektivita nezahrnuje základní principy mediálních systémů, jako je například svoboda projevu. (Trampota, T., 2006, s. 144)

Na objektivitu můžeme nahlížet z různých úhlů pohledu. Trampota staví do opozice hledisko žurnalistické profese a hledisko mediálních studií. Zatímco žurnalistická profese tvrdí, že objektivita je „možná prostřednictvím dodržení určitých profesních (novinářských) postupů“ a jde o jakousi komunikační konvenci, která má zajistit kvalitu, (Trampota, T., 2006, s. 144) mediální studia (např. John Fiske) nahlížejí na objektivitu především jako na nedosažitelný ideál a tvrdí, že objektivita je v podstatě v rozporu s povahou zpravodajství, protože „realitu jsme nuceni poznávat vždy prostřednictvím nějakého subjektu.“ (Trampota, T., 2006, s. 144)

Mediální studia nahlíží na objektivitu za prvé jako na „soubor profesních postupů, které reportéři používají, aby produkovali výpovědi nárokuje si vysokou míru pravdivosti.“ (Trampota, T., 2006, s. 144) Na druhé straně pak vidí objektivitu jako možnost poznání a rekonstruování světa na základě mediálních produktů.

Denis McQuail ale podotýká, že bychom neměli zaměňovat objektivitu za pravdu, protože objektivita je jen jednou z verzí pravdy. Uvádí také hlavní rysy objektivit: (McQuail, D., 2009, s. 210)

1. Osvojení si pozice odstupů a neutrality ve vztahu k předmětu zpravodajství (tedy vylučování subjektivního pohledu či osobního zaujetí)
2. Absence stranění (to znamená nestavět se ve sporech na ničí stranu a zdržet se předpojatosti)
3. Oddanost přesnosti a dalším kritériím pravdivosti
4. Absence skrytých motivů nebo služeb třetí straně

Trampota doplňuje toto schéma ještě o další rysy důležité zejména z pohledu novinářů: (Trampota, T., 2006, s. 146)

5. Oddělování faktů od názorů

6. Validace žurnalistických tvrzení referencí k jiným autoritám
7. Formulační postupy (vyloučení ich-formy, užití bezpříznakových výrazových prostředků)

2.2.3. Hranice objektivit

Ačkoli se může autor jakkoli snažit dodržet všechny aspekty objektivit, nemůže stoprocentní objektivit dosáhnout. O tom píše Barbora Osvaldová: „zpravodajství nemůže být čistě neutrální proces, protože není v lidských silách zbavit se jisté tendenčnosti a zaujetí. A je jedno, zda autor ke skutečnosti přistupuje s nejlepšími úmysly nebo dokonce se snahou pomoci. I s nejlepším předsevzetím (nebo právě s ním) lze s fakty manipulovat.“ (Osvaldová, B., 2005, s. 13)

Ještě než přejdu k tomu, z jakých důvodů nelze dosáhnout stoprocentní objektivit ve zpravodajství, zastavím se nad touto otázkou z širšího hlediska. Osvaldová říká, že ještě než se pustíme do výkladu objektivit, je třeba si položit několik otázek. „Co je to realita? Dokážeme ji beze zbytku rozeznat? Co je to pravda? A dokážeme určit jednu pro všechny stejnou pravdu?“ (Osvaldová, B., 2005, s. 12) Nesmíme zapomenout, že námi vytvořené výpovědi jsou součástí kontextu nějakého pojetí světa a každý pokus onen svět popsat, je zákonitě současně i jeho hodnocením. (Osvaldová, B., 2005, s. 12)

Vrátím se teď znovu k objektivitě zpravodajství. Jakékoli zpravodajství nevyhnutelně obklopují kulturní, historické, ekonomické a sociální hodnoty, které už jen svou existencí zabraňují dosáhnout stoprocentní objektivit při zpracování informací. Zprávy proto reflektují aktuální hodnoty společnosti, aby média neztratila důvěru publika. Trampota jmenuje konkrétní kroky redaktora, kterými je narušována objektivita, aniž by redaktor nedodržoval některý z aspektů faktičnosti nebo nestrannosti: (Trampota, T., 2006, s. 147)

- Ačkoli novinář oddělí fakta od názoru, záleží jen na něm, jaká fakta do článku zakomponuje a jaká vynechá
- Promyšlený výběr a seřazení faktů mohou občas stranit více, než explicitní vyjádření názoru

- „Tvrdá“ fakta (statistické údaje) přesvědčí publikum více, než samotný redaktorův text, lidé je považují za přirozené a nevyvratitelné
- Ačkoli se redaktor snaží o vyváženost zprávy, nevyhnutelně musí umístit něčí názor na první nebo naopak na poslední místo
- Jednotlivé výroky autorit, které ve zprávách zaznívají, nezaručují, že autorita měla k tématu dostatek informací nebo že nemá své další zájmy

Podle Trampoty je navíc nemožné dosáhnout objektivitu například v „lidsky jímavých příbězích“, které jsou čím dál tím více zasazovány do zpravodajství, především kvůli oblíbenosti u publika. Jako další zprávy, které jsou typickým příkladem neobjektivnosti, uvádí například ty o diskriminaci nebo obhajobě menšin. (Trampota, T., 2006, s. 147)

Ačkoli jsme na základě těchto úvah zjistili, že není možné dosáhnout naprosto objektivního zpravodajství, většina institucí, médií a novinářů se alespoň snaží k objektivitě přiblížit a vytvořit proto svá pravidla, která by měla dodržovat. Osvaldová na závěr své studie připomíná jeden důležitý fakt: „Celá diskuse o vyváženosti zpravodajství a nestrannosti má jednu základní podmínku, bez které ztrácí smysl – zaručenou svobodu a nezávislost médií i společnosti.“ (Osvaldová, B., 2005, s. 13)

2.2.4. Složky objektivity

Jedno z prvních členění objektivity vytvořil Westerstahl, když zkoumal míru objektivitu švédského vysílacího systému v roce 1983. Ten rozdělil objektivitu na dvě hlavní části – na **aspekt faktičnosti** a **aspekt nestrannosti**. (McQuail, D., 2009, s. 211) Tohoto dělení se drží i McQuail a Trampota, o kterých jsem již mluvila. Kromě nich ještě detailně jednotlivé složky a podsložky rozebírá například Viktor Jílek. (Jílek, V., 2009, s. 58) Ten pak stejně jako jeho předchůdci dělí faktičnost dále na **pravdivost, relevanci a informativnost** a nestrannost na **vyváženost a neutralitu**.

2.2.4.1. Faktičnost

2.2.4.1.1. *Pravdivost*

Pravdivost je v Jílkově konceptu považována za takovou podobu informování o událostech, kdy je možné informace zkontrolovat a porovnat se zdroji. Je zde zahrnuta také úplnost zprávy, snaha nezmást čtenáře a nezatajit důležitá fakta. Po stránce jazykového ztvárnění je zde požadavek na dodržování různých textových vzorců a modelů typických pro zpravodajství (žánrů) a dodržení věcného informačního slohového postupu bez vkládání vlastního názoru autora. (Jílek, V., 2009, s. 59)

Úplnost se dá nejlépe vysvětlit na správném zvolení a dodržení textového vzorce. Např. zpráva v základní podobě by měla odpovědět na všechny její části, tzn. Na otázky: Kdo? Co? Kde? Kdy? Rozšířená zpráva by pak měla odpovědět navíc i na otázky: Jak? Proč? Jako další příklad dodržení pravdivosti zpráv uvádí Jílek ještě pojmenování s „neurčitou nebo nepřesnou sémantikou“ (Jílek, V., 2009, s. 59), měli bychom tak být při vytváření zpravodajského textu co nejvíce konkrétní. Např. věta: „Jeden z poslanců ČSSD se zdržel hlasování“, by se dala snadno nahradit větou s konkrétním jménem konkrétního poslance.

2.2.4.1.2. *Relevance*

Relevancí má Jílek na mysli výběr zpracovávané informace. Ptáme se u ní zejména na to, zda je informace dostatečně aktuální a zda je důležité ji vůbec zpracovávat. Na jazykové rovině pak rozděluje relevanci vnější a vnitřní, přičemž vnější relevancí má na mysli řazení informací v periodiku. Vnitřní relevance se týká tematické struktury sdělení, délky jednotlivých odstavců nebo také sledu informací a jejich řazení uvnitř textu. K vnitřní relevanci patří ale např. i zdůrazňování některé části textu pomocí zvukových, grafických a vizuálních prostředků. (Jílek, V., 2009, s. 59-60) V televizní žurnalistice se můžeme se zdůrazňováním setkat při užití dramatické hudby u tragických zpráv, v novinách pak může docházet k zdůraznění pomocí fotografií a tučně vyznačených částí textu.

2.2.4.1.3. Informativnost

Informativnost je pragmatickou součástí informace, která má odkazovat ke kvalitám informačního obsahu. McQuail rozpracovává téma informativnosti detailně a vyčleňuje hlavní požadavky na kvalitu informací: (McQuail, D., 2009, s. 213)

1. Masová média by měla poskytovat vyčerpávající zásobu relevantních zpráv a podkladových informací o událostech ve společnosti a okolním světě
2. Informace by měly být přesné, úplné, pravdivé ve vztahu ke skutečnosti, spolehlivosti
3. Informace by měly být zprostředkovány bez senzacechtivosti a předpojatosti

Jílek vyjmenovává konkrétní případy jazykových prostředků v různých rovinách jazyka, kterých by se měl autor vyvarovat: méně frekventované či aktualizací prostředky, metafory, frazeologismy, termíny, zkratky, internacionalismy, neologismy, archaismy a historismy, slangismy, dialektismy a argotismy v rovině lexikální a vyvarování se složitých větných struktur v rovině větné skladby. (Jílek, V., 2009, s. 59) Aby byla zpráva co nejsrozumitelnější, autor článku by měl užívat co nejjednodušší souvětí, zejména pak u rozhlasové žurnalistiky. V novinách se nedoporučuje užívat výrazy, které mohou být těžko interpretovatelné, např. často používané anglicismy (místo slova brífink se dá použít schůzka, popřípadě informační schůzka).

2.2.4.2. Nestrannost

2.2.4.2.1. Vyváženost

Reifová ve Slovníku mediální komunikace definuje vyváženost takto: „Vyváženost zpravodajství je ideál předpokládající, že zpravodajství bude poskytovat stejnou možnost přístupu do výpovědi o událostech všem stranám, názorům a úhlům pohledu, které jsou relevantní ke zpracovávanému tématu události, a zároveň

poskytovat prostor všem relevantním tématům v rámci zpravodajství jako celku.“ (Reifová, I., 2004, s. 314, *Vyváženost zpravodajství*)

Dále Reifová vyjmenovává různé úrovně analýzy vyváženosti:

1. Interní vyváženost – zkoumá vyváženost v rámci jedné zprávy nebo jednoho sdělení (např. pokud autor ve článku o prezidentských volbách cituje jednoho kandidáta častěji než druhého, zpráva je nevyvážená)
2. Externí vyváženost – zkoumá širší spektrum sdělení (např. zda je v rámci jednoho deníku upřednostňována jedna politická strana před druhou ve více než v jednom textu)

Klíčové pro celou analýzu je určení toho, zda aktér do textu patří na základě typu události. „U politické události může být relevance z hlediska interní vyváženosti značně proměnlivá – u zprávy o kongresu parlamentní politické strany nepředpokládáme rovný přístup všech parlamentních stran, u zprávy o chystané volbě prezidenta naopak ano.“ (Reifová, I., 2004, s. 315) Právě pro zkoumání předvolebních kampaní nebo zpráv o domácí politice je analýza vyváženosti typická.

Mezi konkrétní případy vyváženosti řadí Jílek zakomponování opozitních názorů do textu (např. pokud se jedná o „církevní restituce“, zpráva by měla obsahovat nejen vyjádření politiků, ale i vyjádření církve, popřípadě obyvatel); a strukturování informací. (Jílek, V., 2009, s. 60)

2.2.3.2.2. Neutralita

Neutralita je v rozporu s implicitní subjektivitou a vyžaduje užití neutrálních a spisovných jazykových prostředků. (Jílek, V., 2009, s. 60)

Dodržením neutrality rozumíme oddělení fakt od názorů a vyhýbání se hodnocení. McQuail při vysvětlování neutrality píše, že samotný výběr slov může odrážet hodnocení také závažných témat, jako je vlastenectví, rasismus, apod. Slova, která nejsou v kontextu užitá, jako neutrální pak mohou ovlivnit a změnit názory čtenářů nebo diváků. Opakem neutrality je tedy snaha soudit, vkládat do sdělení emotivnost. (McQuail, D., 2009, s. 369) K porušení aspektu neutrality dochází např.,

pokud autor článku nazývá opakovaně pravicové politické strany jako asociální nebo pokud např. pojmenovává opakovaně Romy jako „nepřizpůsobivé občany“.

2.3. Pravice a levice

Protože se jedna z mých výzkumných otázek týká levicovosti, věnuji následující kapitolu k ujasnění tohoto pojmu. Ačkoli má analýza zkoumá levicovost, tak pro úplnost výkladu je nezbytné, abych objasnila také pojem pravice (přínejmenším proto, že existence pravice jako protipólu nám může pomoci pochopit význam levice a rozdíl mezi nimi) i důvod polarizace politických stran.

2.3.1. Vývoj pravice a levice

Dyadické rozdělení politické scény na pravici a levice se začalo používat na konci 18. století ve Francii a dodnes se používá jako metafora v oblasti politického diskurzu. V roce 1789 se během prvního zasedání Generálních stavů posadili zcela náhodně monarchističtí aristokraté vpravo a radikálové spolu se členy třetího stavu vlevo, a tak toto pojmenování vzniklo. Postupem času se ale začal význam těchto slov samozřejmě proměňovat, jako metafory pro pojmenování politických protipólů se však zachoval až dodnes. (Vlachová, K., 2001)

Už delší dobu se hovoří o tom, zda má vůbec cenu politické strany těmito metaforami dále pojmenovávat, zejména pak v České republice. Sociologové Klára Vlachová a Petr Matějů vyjmenovávají nejčastěji používané argumenty, proč by politická scéna ČR neměla být polarizována. „Hlavní argument zní, že ve společnosti, kde po čtyřicet let neexistoval pluralitní politický systém, demokratická politická soutěž a v němž se neslušelo přemýšlet a hovořit o levicových či pravicových hodnotách, lidé příliš nevědí, co tyto pojmy ve své podstatě znamenají. Dále také, z laického hlediska, ve společnosti, která byla ještě v roce 1989 velmi nivelizována, nemohou během krátké doby vzniknout skupiny se specifickými levicově nebo pravicově orientovanými zájmy, a proto ani politické strany nemohou dostatečně odrážet levicové nebo pravicové hodnoty.“ (Vlachová, K. – Matějů, P., 1998, s. 146) Jako třetí argument, proč by mohla být polarizace politických stran zbytečná, uvádí pokles významu socioekonomické dimenze politických postojů a formování „nové levice“, která je populární mezi středními a vyššími třídami obyvatel. Dodávají ale, že v ČR tento argument nemá příliš velký význam. Na druhou stranu přichází s aspekty,

kteří potvrzují existenci této polarizace na našem území. Jako příklad uvádí volby do poslanecké sněmovny v roce 1996, kdy byly dva protichůdné póly obsazeny na jedné straně ČSSD a na straně druhé ODS a na jejichž programu byla jasně vidět velká rozdílnost především týkající se vnímání sociálních tříd a makroekonomické politiky. (Vlachová, K. – Matějů, P., 1998, s. 146)

Italský politolog Norberto Bobbio v této souvislosti píše o tom, že už jen to, že sama veřejnost či sami politici a politologové používají toto dyadické rozdělení, svědčí o tom, že tyto dva protipóly jsou stále živé. Svým kritikům, kteří na druhou stranu argumentují tím, že v důsledku demokratizace je spousta stran, které nejdou jednoznačně zařadit ani do levicové ani do pravicové strany spektra odpovídá, že to, že existuje nějaký protiklad, přece neznamená, že nemůže existovat nic mezi tím. Ukazuje to na barvách. Vezmeme-li černou a bílou barvu, nemůžeme říci, že by neexistovala šedá. A proto není nic špatného na tom, když doplníme pojmy levice a pravice o pojem střed politického spektra. (Bobbio, N., 2003)

V rámci evropských zemí považujeme dyádu pravice-levice za důležitou osu napříč politickými stranami a jejich hierarchií. „Tato dimenze má zřetelný postojový a hodnotový obsah, je těsně asociována s postoji k sociální rovnosti a nerovnosti, má zřetelné vazby k otázkám sociální spravedlnosti, tržní distribuci a redistribuci. V reálné politice tuto dimenzi ztělesňuje spor o daně, státní rozpočet a ekonomická i mimoekonomická opatření k zachování nebo eliminaci nerovnosti.“ (Vlachová, K. – Matějů, P., 1998, s. 147-148) A nakonec to, že se společnost polarizuje je přirozeným a dokonce důležitým prvkem napětí (či klidu) v demokratických zemích. (Sartori, S., 2005)

Kromě rozdělení politického spektra na pravici-levici jej můžeme rozdělit také jinak, a to na osu libertarianismus-autoritarianismus, která představuje konflikt mezi svobodou a nesvobodou na rozdíl od dyády pravice-levice, u které jde především o „boj“ o státní rozpočet, daně apod.

2.3.2. Charakter pravice a levice na základě veřejného mínění

Ačkoli každý z nás tuší, co pojmy pravice a levice dnes znamenají, ne mnoho z nás je asi dokáže vysvětlit zcela jednoznačně. Sociolog Jiří Vinopal ve své studii *Kdo je „levičák“ a kdo „pravičák“* zveřejňuje výzkum na základě veřejného mínění o politické levicovosti a pravicovosti.

Celému výzkumu, ke kterému bylo použito v letech 2000, 2002 a 2003 celkem 2154 vzorků - dotázaných (přičemž čím větší počet bodů byl k výroku připsán, tím více byl postoj pravicový) pak odpovídala tato čísla:

Faktor:	Pravice	Levice
Stát nemá jednotlivce omezovat, má jen vytvářet podmínky při uplatnění jeho práv a svobod;	0,914	-0,428
Stát má hospodářským podnikům umožnit co největší samostatnost;	0,887	-0,290
Velikost soukromého vlastnictví nesmí být nijak omezována;	0,814	-0,078
Tržní hospodářství je cestou k vyšší životní úrovni;	0,800	-0,103
Co nejvíce státního vlastnictví by mělo přejít do soukromých rukou;	0,648	0,149
Hlavním úkolem vlády je řešit otázky nezaměstnanosti a sociálních jistot občanů;	-0,374	0,939
Stát má zaručit, aby každý, kdo chce pracovat, dostal práci;	-0,205	0,919
To, co společnost vyprodukuje, musí být rozděleno tak, aby nebyly příliš velké rozdíly mezi bohatými a chudými;	-0,056	0,801
Stát má usměrňovat rozvoj hospodářství.	-0,169	0,715

(Vinopal, J., 2003, s. 18-23)

Výsledek výzkumu je následující:

Za typicky levicové postoje společnost považuje:

- Stát má usměrňovat rozvoj hospodářství
- Stát má zaručit, aby každý, kdo chce pracovat, dostal práci
- To, co společnost vyprodukuje, musí být rozděleno tak, aby nebyly příliš velké rozdíly mezi bohatými a chudými
- Hlavním úkolem vlády je řešit otázku nezaměstnanosti a sociálních jistot občanů

Za typicky pravicové postoje společnost považuje:

- Stát má lidem zaručit jen nutné životní minimum, jinak se každý musí postarat sám o sebe
- Stát nemá jednotlivce omezovat, má jen vytvářet podmínky pro uplatnění jeho práv a svobod
- Velikost soukromého vlastnictví nesmí být nijak omezována
- Co nejvíce státního vlastnictví by mělo přejít do soukromých rukou
- Stát má hospodářským podnikům umožnit co největší samostatnost

Jiří Vinopal na závěr výzkumu dodává: „Zdá se, že hovořit v případě politické orientace individuí o levičáctví a pravičáctví a vnímat přitom tyto pojmy jako vzájemné protiklady, není zcela adekvátní reálné situaci. Jak ukázala naše analýza, každý člověk má určité postoje k levicovým otázkám a určité postoje k otázkám pravicovým, přičemž tyto postoje se vůbec nemusí vzájemně vylučovat. Je pochopitelně možné o někom říci, že je levicově orientován, nicméně je třeba pak také dodat, jak je na tom se smýšlením pravicovým. Teoreticky je totiž možné, že s podobně silným přesvědčením, s jakým vyjadřuje levicové cítění, vyjadřuje i cítění pravicové. Existují i další vlivy a přímo neměřené proměnné (jakými mohou být například individualismus, pocit sounáležitosti, touha po svobodě, rovnostářství atd.), které do hry také určitou měrou vstupují. Je možné, že očištěny od těchto vlivů by se faktory levicovosti a pravicovosti ukázaly být skutečně opozity a tedy dvěma póly jediného kontinua, nicméně empirické ověření takové hypotézy je již za hranicemi možností výzkumu veřejného mínění.“ (Vinopal, J., 2003, s. 18-23)

2.3.3. Vztah mezi pravicí, levicí a mou analýzou

Na základě toho, že se v analytické části zabývám předvolebním obdobím na podzim 2013, je pro mě podstatné složení parlamentu právě v tomto období. Na podzim roku 2013 působily ve sněmovně tyto parlamentní strany:

Na straně bývalé vlády (před prozatímní vládou Jiřího Rusnoka):

- ODS (Občanská demokratická strana)

- TOP 09
- LIDEM

Na straně opozice:

- ČSSD (Česká strana sociálně demokratická)
- KSČM (Komunistická strana Čech a Moravy)

Po pečlivě prozkoumaném volebním programu těchto stran a charakteru vlády jsem v souladu s výzkumem ze studie Jiřího Vinopala označila za pravicové všechny strany vládní koalice, ačkoli se samozřejmě míra jejich pravicovosti liší. Na stranu levice pak (taktéž na základě volebního programu) stavím strany ČSSD a KSČM.

Protože mě ale zajímá především charakter levice, prozkoumala jsem ještě detailněji volební program strany ČSSD a KSČM, abych mohla na základě rozdílu mezi nimi zhodnotit míru levicovosti, o které se často hovoří v analyzovaných článcích.

Stručný volební program strany ČSSD ve volebním období 2013 byl následující: (www.cssd.cz)

1. **Vytvoříme nová pracovní místa** (zateplování domů, sociální bydlení, rozvoj sociálních a zdravotních služeb a protipovodňových opatření. Odmítnutí zvyšování daně z přidané hodnoty, podpora podnikání)
2. **Zavedeme pořádek do výběru daní** (zvýšení daní pro velké firmy a lidi s velkými příjmy)
3. **Zajistíme kontrolu potravin a přísnější regulaci cen energií a vody**
4. **Postupně zvýšíme minimální mzdu** (růst minimální mzdy z 8500 Kč na 12 000 Kč do roku 2018)
5. **Garantujeme kvalitní zdravotní péči dostupnou všem** (zlevnění léků a zrušení všech regulačních poplatků kromě poplatku za stravu v nemocnici)
6. **Pomůžeme mladým rodinám** (více míst ve školkách, snadný nástup do práce po mateřské dovolené, výstavba startovacích bytů, protipovodňová kontrola)
7. **Zajistíme důstojné stáří** (zrušení 2. pilíře, valorizace důchodů)
8. **Chceme kvalitní školy pro naše děti**

9. Budeme chránit občany před lichvou a zvůli exekutorů

10. Stát musí garantovat bezpečnost občanů (podpora hasičů a policie)

11. Místo privatizace státu – fungující demokratický stát (zastavení korupce, kvalitní veřejné služby, kontrola veřejných financí, obecné referendum, přísná pravidla pro financování veřejných stran, snížení platby státu za církevní restituce)

Stručný volební program KSČM v tom samém období: (www.kscm.cz)

1. **Poctivost se musí vyplácet** (kontrola financí veřejných činitelů, zodpovědnost státních činitelů za špatná rozhodnutí, veřejné sledování zakázek, podpora policie a hasičů)
2. **Práci místo sociálních dávek** (zajištění kvalitního vzdělání a pracovních míst, řešení nepřiměřených rozdílů v odměňování, podpora exportu, vytvoření veřejné komerční banky bez poplatků, přísná kontrola kvality potravin, podpora podnikání)
3. **Budoucnost mládí, jistoty stáří** (zrušení poplatků ve zdravotnictví, zrušení 2. důchodového pilíře, valorizace důchodů, vznik minimálního důchodu, přezkoumání církevních restitucí a zrušení příspěvku státu na činnost církví, kvalitní veřejné služby)
4. **Odpovědnost k prostředí, ve kterém žijeme** (protipovodňová kontrola, regulace cen energií, úměrná těžba nerostných surovin, podpora zemědělství)
5. **Více rozhodovacích pravomocí lidem** (obecné referendum, zamezení neoprávněných a předražených exekucí)
6. **Ano světu, ne zbraním** (dodržování mezinárodního práva, žádná cizí vojska na našem území, boj proti rasismu, fašismu a diskriminaci)

Oba volební programy jsou téměř stejné. Jediný podstatný rozdíl, který jsem z programů vyčetla je větší snaha KSČM distancovat církev od státu. Oba programy se shodují s pojetím levice na základě veřejného mínění a oba dva programy tak jsou levicové. Na základě toho považuji míru levicovosti u obou stran za totožnou.

2.4. Haló noviny

Haló noviny jsou deník, který vychází každý den v týdnu (kromě neděle) od roku 1991. Je to jediný vyloženě stranický deník v České republice a nese podtitul „Český levicový deník“. Deník spadá pod nakladatelství Futura, a.s. a majiteli jsou Milan Špás (člen KSČM), Ing. Miloslava Vostrá (členka KSČM), PhDr. Věra Žežulková (členka KSČM), JUDr. Luboš Dvořák (člen KSČM) a Mgr. František Ber (podnikatel). Šéfredaktorem deníku Haló noviny je Petr Kojzar, syn člena KSČM Jaroslava Kojzara, který je známý svými kontroverzními komentáři do Rudého Práva a který působí v Haló novinách jako redaktor. Náklad novin činí přibližně 30 000 výtisků.

Deník navazuje svým názvem na deník pražský, na jehož tvorbě se podílel např. Julius Fučík a také brněnský, který byl vydáván za vlády KSČ a který v té době sloužil spíš k odpočinkové četbě.

Charakter deníku vychází z povahy komunistické strany, takže je jasně viditelná distance k západním kulturám, zejména k USA a orientace k východu, zejména k Číně a Rusku. To je patrné z výběru témat, která se v novinách objevují. Patrný je také antikapitalismus a kritický postoj k Evropské unii.

Kromě několika redaktorů, jejichž jména jsou ovšem pouze ve zkratkách, nebo občas i vůbec, zveřejňována pod články, do novin přispívají často i poslanci KSČM, například předseda strany KSČM Vojtěch Filip.

3. Analytická část

K analýze využívám metody DHA podle Wodakové. Ta ve své kapitole o diskurzivně-historickém přístupu ukazuje metodologii na analýze výroků Václava Klause o globálním oteplování. Analýza textů, kterou provádím, by se podle ní měla řadit pod bod „Pilotní kvalitativní analýza“. Postupuji v ní přesně podle předem vytyčených kroků, od nominace až po sledování ilokuční síly výpovědí. Jako analyzovaný materiál jsem si vybrala pět článků vydaných v předvolebním období. Jejich společným tématem jsou předčasné volby z roku 2013. Všech pět článků pochází z titulní strany deníku a napsali je dva různí autoři, jejichž jména bohužel nejsou zveřejněná celá, pouze pod zkratkami „ku“ a „ste“. Abych ještě jednou upřesnila, co je mým závěrem, ráda bych zopakovala, jaké konkrétní věci mě budou zajímat:

- Jakým způsobem zachází autoři článků s pojmem „levice“
- Jak je v textech zobrazována pravice
- Jak je v textech nahlíženo na ČSSD
- Zda se autoři snaží docílit objektivního sdělení
- Zda je v textech přítomna persvazivní funkce

Ještě než přejdu k samotným analýzám, vysvětlím rozdělení argumentací na topoi a falacie. Stejně jako v jiných krocích i zde vycházím z metodologie Ruth Wodakové. Ta rozděluje argumenty na validní a opodstatněné – „topoi“ a na argumenty zavádějící či dokonce falešné – „falacie“. Wodaková výklad o rozdělení argumentů zakončuje obecnými pravidly, kterými bychom se měli řídit při třídění argumentů: „Existují obecná pravidla racionální diskuze a konstruktivní argumentace, která umožňují odlišit opodstatněná topoi od falacií. Tato pravidla zahrnují svobodu argumentace, povinnost odůvodnění, povinnost přesné citace předchozích odpůrcových tvrzení, věcnost, přesné odkazování k implicitním premisám, respektování společných východisek, užívání věrohodných argumentů a argumentačních schémat, logickou platnost, akceptování výsledků diskuze, jasné vyjadřování a správnou interpretaci. Při porušení těchto pravidel dochází k falešné argumentaci.“ (Reisigl, M., Wodaková R., 2009, s. 111)

3.1. Analýza 1. textu

Celý text je v příloze na straně 59.

Otázky	Diskurzivní strategie	Cíle
Jak jsou pojmenovány a jak se odkazuje k osobám, tématům, jevům/událostem, procesům a akcím vztahujícím se ke změnám?	pojmenovací (nominační) strategie	<p>diskurzivní konstrukce sociálních aktérů:</p> <p>– vlastní jména: KSČM, Stanislav Mackovík, Miroslav Grebeníček, Nečas, Vojtěch Filip, ČR, Jiří Dolejš, Pavel Kováčik, Josef Švarcbeek, ČSSD, ÚV KSČM</p> <p>– profesní antroponyma: Lídr, ředitel záchranky, poslanci, vědec, historik, předseda ústředního výboru, místopředseda ústředního výboru, veřejní činitelé, úředníci, předseda poslanců</p> <p>– ideologická antroponyma: Komunisté, pravice, pravicová vláda</p> <p>– kolektiva zahrnující metonymická toponyma: Lidé, strana, společnost, voliči, občané, spotřebitelé, tým, bohatí</p>
		<p>Diskurzivní konstrukce předmětů/jevů/událostí:</p> <p>– konkrétní: Prostředí, oblast, zbraně,</p> <p>– abstraktní: Problémy, řešení, téma, priority, opatření, služby, práce, mládí, stáří, jistoty, odpovědnost, pravomoc, stabilizace, vzdělání, zdravotnictví</p> <p>– mentální objekty/pocity: Krise, poctivost, mír</p> <p>– přírodní/environmentální: Obnovitelné zdroje</p> <p>– ekonomické záležitosti: Privatizace, sociální dávky, regulační poplatky, sociální pojištění, důchodový pilíř, školné, důchod, sociální služby, majetková příznání, majetkové poměry, zaměstnatelnost, pracovní místa, trh práce, ceny energií, růst cen</p> <p>– politické záležitosti: Kampaň, volby, sněmovna, pád Nečasovy vlády, rozpuštění sněmovny, program, důchodový pilíř, politika</p> <p>– ideologické záležitosti: Komunistický program</p>

Jaké charakteristiky, kvality a rysy se přisuzují sociálním aktérům, objektům, jevům/událostem a procesům?	predikační strategie	<p>diskurzivní charakterizace/kvalifikace sociálních aktérů, objektů, jevů/událostí, procesů a akcí</p> <p>– sociální aktéři: KSČM/Klub KSČM – připravená na volby, nabídne řešení všech zásadních problémů, klub musí být odborně zdatný a respektovaný, personálně i programově připravena na volby, měla by vyhrát volby, nabízí komplex krátkodobých, střednědobých i dlouhodobých řešení</p> <p>Česká společnost/lidé – v krizi, tíží ji problémy, má zkušenost s novými politickými stranami, lidé budou opatrnější, ale mohou hledat alternativu, mohou přicházet s připomínkami</p> <p>Sociální jevy, objekty:</p> <p>Volby – mimořádné, do sněmovny, zlomové</p> <p>Program – otevřený všem, práce místo sociálních dávek, budoucnost mládí a jistoty stáří, odpovědnost k prostředí, více rozhodovacích pravomocí lidem, ano míru a ne zbraním, zrušení regulačních poplatků ve zdravotnictví, strop pro odvody na zdravotním a sociálním pojištění, dlouhodobá stabilizace 1. státního důchodového pilíře, zavedení institutu minimálního důchodu, revize schváleného zákona o církevních restitucích, odmítnutí školného, zajištění kvalitních služeb všem potřebným, úsilí o prosazení zákona o</p>
--	----------------------	---

		majetkových příznáních pro bohaté, rozšíření informací o majetkových poměrech politiků, veřejných činitelů a úředníků, zajištění kvalitního vzdělání a stabilních pracovních míst, zvýšení zaměstnatelnosti, zvýšení podílů obnovitelných zdrojů energie bez dodatečného růstu cen energií
--	--	--

Sociální aktéři	Predikace
Autor článku (Já)	<ul style="list-style-type: none"> - někdo, kdo kritizuje pravicovou vládu - někdo, kdo dává v článku prostor pouze poslancům KSČM - někdo, kdo věří programu KSČM - někdo, kdo nejspíš upřednostňuje výhru KSČM nad výhrou ČSSD
Čtenář (My)	<ul style="list-style-type: none"> - v „pozici“ občanů - v „pozici“ nespokojených občanů se současnou vládou - v „pozici“ těch, kdo mohou něco změnit tím, že půjdou volit - je nám předkládáno, proč volit KSČM - máme uvěřit, že KSČM napraví chyby Nečasovy vlády svým programem
KSČM	<ul style="list-style-type: none"> - strana s perspektivním volebním programem - strana, která si myslí, že se lidé poučili z minulých voleb a nebudou již volit nové strany - strana, která si myslí, že by lidé mohli hledat alternativu k předchozí vládě
Vojtěch Filip	<ul style="list-style-type: none"> - považuje tyto volby za zlomové - myslí si, že KSČM má velkou šanci ve volbách uspět
Pravicová vláda	<ul style="list-style-type: none"> - vytvořila asociální opatření

<u>Argumentace:</u>	Makro- a mezostruktur a: témata	Argumentace: tvrzení, topoi a falacie
článek Haló novin, 23. 8. 2013		
Článek, ve kterém je představován program KSČM a změna v kandidátkách. Volby jsou zde označovány za zlomové a komunistický program má za úkol napravit chyby Nečasovy vlády, které přivedly Česko do krize. Vojtěch Filip říká, že lidé se poučili z minulých voleb a neměli by už volit nové strany, na druhou stranu budou chtít hledat alternativu. Čtenář Haló novin se na závěr článku nechává slyšet, že by byl rád, kdyby KSČM porazila ČSSD.		
<i>Nejen lídry kandidátek pro předčasné podzimní volby do sněmovny, ale celé kandidátní listiny a rovněž volební program pro podzimní mimořádné volby do sněmovny schválil včera Ústřední výbor KSČM. V čele krajských kandidátek jsou až na Liberecký kraj, který povede ředitel záchranky Stanislav Mackovík, dosavadní poslanci KSČM.</i>	T:Schválení kandidátek a volebního programu T:Nová kandidátka v Libereckém kraji	Topos schválení programu a kandidátek Topos kandidátek
<i>Ve čtyřech krajích jsou na prvních místech ženy, v osmi krajích jsou ženy do 2. místa. Ústřední výbor přijal doporučení Výkonného výboru ÚV KSČM ke změně kandidátky Jihomoravského kraje. Z devátého na osmé místo posunul dlouholetého poslance, vědce a historika Miroslava Grebeníčka.</i>	T:Ženy T:Změna kandidátky T:Miroslav Grebeníček	Topos kandidátek Tvrzení 1: Volební kandidátky jsou schválené, program je schválený a v kandidátkách došlo k mírným změnám. Ženy obsadily první místa v několika krajích a Miroslav Grebeníček se posunul na seznamu výše. / Topos programu a kandidátek

<p>„Máme před sebou náročný politický úkol, česká společnost je nadále v krizi, která rozhodně neskončila pádem Nečasovy vlády a seberozpuštěním sněmovny,“ prohlásil předseda ústředního výboru Vojtěch Filip. Volby, které ČR čekají, označil za zlomové. Aby v nich komunisté uspěli alespoň jako v těch loňských krajských, za každým členem strany musí být dalších 15 až 20 voličů. „Tomu se musíme přizpůsobit a nevynechat v kampani žádné zásadní téma,“ dodal Filip s tím, že KSČM nabídne řešení všech zásadních problémů, které většinu lidí tíží. Podtrhl, že musí jít o řešení akceptovatelná většinou občanů. Za důležité považuje stanovit priority komunistického programu. Obdobná témata, ale s různými návrhy na řešení, bude samozřejmě předkládat většina stran, která se voleb zúčastní. Podle Filipa nadcházející volby mají před sebou jednu zvláštnost. Lidé už totiž mají zkušenost s tzv. novými politickými subjekty, budou už opatrnější, což však neznamená, že nebudou hledat alternativu. Poukázal na to, že po volbách mohou ve sněmovně zasednout tři až osm subjektů. „A klub KSČM musí být odborně zdatný a také respektovaný,“ řekl.</p>	<p>T:Krise</p> <p>T:Zlomové volby</p> <p>T:Řešení problémů</p> <p>T:Zvláštnost voleb</p> <p>T:Nové politické subjekty</p>	<p>Topos nebo falacie krize</p> <p>Falacie zlomovosti</p> <p>Topos nebo falacie úplnosti řešení problémů</p> <p>Falacie zvláštnosti</p> <p>Falacie zkušenosti a opatrnosti</p> <p>Tvrzení 2: KSČM má podle Vojtěcha Filipa za úkol napravit chyby dosavadních vlád a vytáhnout společnost z krize. V těchto zlomových volbách proto nesmí zapomenout na nic důležitého a řešit všechny problémy, které stát tíží. Lidé budou opatrnější ve volení nových stran, ale nejspíš budou hledat alternativu k současné vládě. Myslí si, že ve sněmovně zasedne 3 až 8 subjektů. / Falacie krize, zlomovosti voleb a opatrnosti při volbách</p>
<p>Když místopředseda ÚV KSČM Jiří Dolejš hovořil k volebnímu programu, řekl, že za důležité považuje udržet vazbu mezi stranou a voličem. „Program je to otevřený všem, mohou přicházet s připomínkami,“ řekl. V jakých oblastech tedy KSČM nabízí komplex krátkodobých i dlouhodobých řešení? „K prvním krokům KSČM bude patřit zrušení asociálních opatření pravicových vlád a zabránění privatizaci zbytku veřejných služeb,“ čteme v programu.</p>	<p>T:Vazba mezi voličem a stranou</p> <p>T:Zrušení asociálních opatření pravicových vlád a zabránění privatizaci zbytku veřejných služeb</p>	<p>Topos nebo falacie otevřenosti programu</p> <p>Topos nebo falacie asociálnosti</p>
<p>Poctivost se musí vyplácet. Práci místo sociálních dávek. Budoucnost mládí, jistoty stáří. Odpovědnost k prostředí, ve kterém žijeme. Více rozhodovacích pravomocí lidem. Ano míru, ne zbraním. To je šestice základních bodů volebního programu KSČM. Jen náčrtkem vyberme, na co se soustředí třetí jmenovaný bod: na zrušení tzv. regulačních poplatků ve zdravotnictví a stropů pro odvody na zdravotní a sociální pojištění, dlouhodobou stabilizaci 1. státního důchodového pilíře, zavedení institutu minimálního důchodu, revizi schváleného zákona o tzv. církevních restitucích, odmítnutí školného, zajištění kvalitních sociálních služeb všem potřebným. Součástí programu, se kterým KSČM osloví voliče, je i úsilí o prosazení zákona o majetkových příznacích pro bohaté, rozšíření informací o majetkových poměrech politiků, veřejných činitelů a úředníků, zajištění kvalitního vzdělání a stabilních pracovních míst, zvýšení zaměstnatelnosti za pomoci odborné přípravy vycházející z potřeb trhu práce či zvýšení podílu obnovitelných zdrojů energie bez dodatečného růstu cen energií pro spotřebitele.</p>	<p>T:Poctivost, práce, budoucnost mládí a jistoty stáří, odpovědnost k prostředí, rozhodovací pravomoci, míra a ne zbraně</p> <p>T:Program</p>	<p>Topos volebního programu</p> <p>Tvrzení 3: V programu je zařazena potřeba pracovních míst namísto sociálních dávek, budoucnost mládí a jistoty stáří, ano míru a ne zbraním, pravomocí lidem, odpovědnost k prostředí, zrušení regulačních poplatků ve zdravotnictví a stropy pro soc. a zdrav. pojištění, stabilizace 1. důchodového pilíře, zavedení minimálního důchodu, revize církevních restitucí, odmítnutí školného, zajištění sociálních služeb, majetková příznání pro bohaté, informace o majetkových poměrech politiků a veřejných činitelů, zajištění kvalitního vzdělání a pracovních míst a zvýšení podílu obnovitelných zdrojů bez růstu cen energií. / Topos</p>

<i>Diskuse na mimořádném zasedání ÚV KSČ byla velmi otevřená. Jak poznamenal předseda poslanců KSČM Pavel Kováčik, strana je na volby personálně i programově připravena. Teď je na každém kandidátovi, aby se aktivně zapojil, na každém komunistovi, aby podle svých sil pomohl.</i>	T:Diskuse T:Strana je připravená na volby	Topos nebo falacie otevřenosti
<i>Josef Švarcbek z Tachova věří, že ve všech krajích budou kandidující vystupovat jako tým. Přál by si, aby KSČM vyhrála volby a ČSSD skončila až druhá. Pak by se podle něj mohla dělat mnohem levicovější politika.</i>	T:Josef Švarcbek T:Výhra KSČM před ČSSD T:Levicovější politika	Falacie levicovosti Tvrzení 4: Josef Švarcbek z Tachova si přeje, aby KSČM vyhrála volby a ČSSD skončila až za ní, aby byla politika levicovější. / Topos nebo falacie levicovosti

Perspektivizační strategie: Z jaké perspektivy jsou tyto nominace, atribuce a argumenty pronášeny?

Autor článku zde cituje Vojtěcha Filipa (KSČM), Jiřího Dolejše (KSČM) a parafrázuje Vojtěcha Filipa (KSČM), Pavla Kováčika (KSČM) a Josefa Švarcbeka. Využívá zde er-formu, která je typická pro zpravodajství pouze v jedné části textu („jen namátkou vyberme“) autor přejde k ich-formě, která je zde příznaková. Autor nepoužívá deiktická slova ani metafory.

Jsou příslušné promluvy formulovány otevřeně nebo jsou zesilovány či zmírňovány?	zmírňovací a zesilovací strategie	modifikace ilokuční síly výpovědí – <i>zmírňování</i> : – <i>zesilování</i> : Falacie levicovosti (mnohem levicovější politika), topos nebo falacie otevřenosti (diskuse byla velmi otevřená), topos nebo falacie volebního programu (jistoty mládeži, budoucnost stáří, ano míru, ne zbraním), topos nebo falacie zlomovosti
---	--	--

3.1.1. Shrnutí analýzy 1. textu

- **Pravdivost**

Ačkoli v tomto článku nebyla míra pravdivosti narušena jako v jiných člancích, i tak jsem označila vybrané části textu za falacie. Jde především o falacii levicovosti, která bude vysvětlena níže (bod „levicovost“) nebo falacii „zlomovosti“ voleb. Tento výrok jsem označila za falacii z toho důvodu, že každé volby jsou svým způsobem zlomové. Posledním výrokem, který jsem označila za jednoznačnou falacii byl Filipův výrok o zkušenosti lidí s novými politickými subjekty. Zkušenost je zde příliš relativní pojem v případě, že tento názor není postaven na výzkumu veřejného mínění.

- **Relevance**

Protože jsou Haló noviny levicový deník, výběr tématu je samozřejmě oprávněný, neboť KSČM patří spolu s ČSSD mezi levicové strany. Téma je aktuální a z tohoto hlediska tak zpráva aspekt relevance splňuje.

- **Informativnost**

Hlavními předpoklady informativnosti jsou, jak už jsem řekla, přesnost, úplnost a nepředpojatost. Co se týče přesnosti a úplnosti, autor vyčerpávajícím způsobem představil program KSČM nebo alespoň body, které strana ve svém programu pokládá za nejdůležitější. Na druhou stranu je zde viditelná předpojatost vůči „pravicovým“ vládám i sociálním demokratům a bylo by na místě (pokud už chtěl autor strany porovnat) porovnat program a neargumentovat pouze „levicovostí“ nebo asociální pravici.

- **Vyváženost**

Tento text nese titulek „KSČM je na volby připravena“, tudíž je zde pochopitelné, že autor píše právě o této straně a dává prostor jejím členům. Z tohoto důvodu nelze tvrdit, že by zpráva byla nevyvážená.

- **Neutralita**

Na rozdíl od vyváženosti nemůžeme říci, že by autor článku dodržoval aspekty neutrality. Nejen, že používá prvky příznakové pro zpravodajství – používá 1. osobu („*Jen namátkou vyberme*“), ale zjevně sympatizuje s komunistickou stranou a vybízí čtenáře k jejich volbě („*je na každém komunistovi, aby podle svých sil pomohl*“). I z tohoto důvodu v tomto článku nenalzáme jen funkci informativní, nýbrž i persvazivní, která je příznaková.

- **„Levice“**

Téma levicovosti můžeme v tomto článku nalézt v citaci Josefa Švarcbeka, která uzavírá celý článek. Ten tvrdí, že v případě výhry KSČM nad ČSSD může být politika „levicovější“. Autor se výběrem této citace snaží ovlivnit čtenáře, aby dali ve volbě přednost právě KSČM před ČSSD. Přitom podle charakteristiky levice nemůžeme přijmout tvrzení, že ČSSD je stranou méně levicovou než komunistická strana, alespoň podle jejich posledního programu. Tato citace je tedy zavádějící a je důkazem nejen neoprávněné distance KSČM od ČSSD (z pohledu míry levicovosti), ale i deníku Haló noviny od ČSSD.

- **„Pravice“**

V tomto článku se autor vůči pravici nijak zvlášť nevymezuje, jediné místo v textu, kde je patrný postoj k pravici je „*opatření asociálních pravicových vlád*“.

3.2. Analýza 2. textu

Celý text je v příloze na straně 60.

Otázky	Diskurzivní strategie	Cíle
Jak jsou pojmenovány a jak se odkazuje k osobám, tématům, jevům/událostem, procesům a akcím vztahujícím se ke změnám?	pojmenovací (nominální) strategie	<p>diskurzivní konstrukce sociálních aktérů:</p> <p>– vlastní jména: ČSSD, Bohuslav Sobotka, KSČM, TOP 09, Miloslava Vostrá</p> <p>– profesní antroponyma: Předseda strany, premiér, exekutoři</p> <p>– ideologická antroponyma: Levice</p> <p>– kolektiva zahrnující metonymická toponyma: Senioři, občané, mladé rodiny, děti, lidé, lichváři, církve</p>
		<p>Diskurzivní konstrukce předmětů/jevů/událostí:</p> <p>– konkréta: Stát, strana, mateřské školy,</p> <p>– abstrakta: Zdravotnictví, vzdělání, opisování, vystoupení, spolupráce, proklamace</p> <p>– přírodní/environmentální: Teplota, energie, voda, potraviny</p> <p>– ekonomické záležitosti: Pracovní místa, zvýšení minimální mzdy, snížení DPH, zrušení poplatků, příspěvek na stravu, registrační pokladny, výběr daní, majetková přiznání, částečné pracovní úvazky, důchody, inflace, zdražování, církevní restituce, kompenzace, majetek,</p> <p>– politické záležitosti: Volební program</p>

Jaké charakteristiky, kvality a rysy se přisuzují sociálním aktérům, objektům, jevům/událostem a procesům?	predikační strategie	<p>diskurzivní charakterizace/kvalifikace sociálních aktérů, objektů, jevů/událostí, procesů a akcí</p> <p>– sociální aktéři: ČSSD/strana – slibuje (vznik nových míst, snížení DPH, atd.), chce zavést pořádek do výběru daní, chce zajistit kontrolu kvality potravin, chce regulovat ceny energií, vody a tepla, do programu zařadila kvalitní vzdělání, posílení bezpečnosti na ulicích a přehodnocení církevních restitucí</p> <p>Bohuslav Sobotka - představil volební program (11 bodů), podporu mladých rodin vidí např. ve zlepšené podpoře částečných pracovních úvazků nebo snazším umisťování dětí do mateřských škol, seniorům slíbil návrat k valorizaci důchodů podle míry inflace, chce zajistit lidem lepší ochranu před lichváři a zpřísnit dohled na exekutory, je pro něj lákavá role premiéra</p> <p>Občané/lidé – nedají na proklamace</p>
--	----------------------	---

Sociální aktéři	Predikace
Autor článku (Já)	<ul style="list-style-type: none"> – někdo, kdo volební program ČSSD nazývá sliby Bohuslava Sobotky – někdo, kdo druhou polovinou článku věnoval citaci poslankyně KSČM, aby zhodnotila volební program ČSSD – někdo, kdo implicitně upřednostňuje KSČM před ČSSD
Čtenář (My)	<ul style="list-style-type: none"> – v „pozici“ občanů – v „pozici“ těch, kteří nemají uvěřit předvolebním slibům
Bohuslav Sobotka	<ul style="list-style-type: none"> - někdo, kdo chce být premiérem
ČSSD	<ul style="list-style-type: none"> - kopíruje volební program KSČM - slibuje voličům něco, co by po volbách nemusela splnit

	<ul style="list-style-type: none"> - nyní odmítá TOP 09 - pro případné vládnutí je schopná jít do koalice s TOP 09
Miloslava Vostrá	<ul style="list-style-type: none"> - myslí si, že Sobotkovi jde o to, aby se stal premiérem - myslí si, že KSČM je více levicovou stranou než ČSSD - myslí si, že ČSSD kopíruje volební program KSČM - považuje Sobotkovy sliby za nic neříkající slova a věty

Argumentace:	Makro- a mezostruktura: témata	Argumentace: tvrzení, topoi a falacie
Článek Haló novin, 26. srpna 2013		
Článek, ve kterém Bohuslav Sobotka představuje volební program ČSSD. Program následně komentuje poslankyně KSČM Miloslava Vostrá.		
<i>ČSSD ve svém jedenáctibodovém volebním programu slibuje vznik nových pracovních míst, zvýšení minimální mzdy na 12 000 korun, snížení DPH na léky nebo zrušení poplatků ve zdravotnictví s výjimkou příspěvku na stravu v nemocnici. Po sobotním jednání ústředního výkonného výboru strany to uvedl předseda strany Bohuslav Sobotka, když představil 11 bodů jejího volebního programu.</i>	<p>T:Volební program ČSSD</p> <p>T:Bohuslav Sobotka</p>	Topos nebo falacie slibu
<i>„Chceme zavést pořádek do výběru daní,“ uvedl Sobotka s tím, že strana prosadí registrační pokladny a majetková příznání. Snížit chce současnou 15 procentní daň z přidané hodnoty na léky. „Chceme zajistit kontrolu kvality potravin, chceme také, aby stát skutečně přísně reguloval ceny energií, vody, tepla,“ uvedl. Podporu mladých rodin Sobotka vidí např. ve zlepšené podpoře částečných pracovních úvazků nebo snazším umístování dětí do mateřských škol. Seniorům slíbil návrat k valorizaci důchodů podle míry inflace, tedy na základě zdražování. Chce dále zajistit lidem lepší ochranu před lichváři a zpřísnit dohled na exekutory.</i>	T:Pořádek ve výběru daní, registrační pokladny, majetková příznání, snížení DPH na léky, kontrola potravin, regulace cen energií, podpora mladých rodin částečnými úvazky a snazším umístování dětí do školek, valorizace důchodů, ochrana před lichváři, dohled na exekutory	Topos volebního programu
<i>Strana do programu zařadila také kvalitní vzdělání, posílení bezpečnosti na ulicích a přehodnocení církevních restitucí tak, aby se snížily kompenzace církvím za nevydaný majetek.</i>	T:Kvalitní vzdělání, posílení bezpečnosti na ulicích a přehodnocení církevních restitucí	Topos volebního programu Tvrzení 1: ČSSD připravila jedenáctibodový volební program/ Topos volebního programu
<i>„Po pečlivém přečtení programu KSČM se některé body projeví v programu sociální demokracie. Vcelku jsem ráda, že levice jde jednotnou cestou. Mile by mne však překvapilo, kdyby jednou byla sociální demokracie první, abychom si tento dětský zvyk opisování také vyzkoušeli. Co se týče dnešního vystoupení Bohuslava Sobotky, nic neříkající věty a slova, která vlastně umožňují, když nic jiného nezbude, pro svou záchranu využít spolupráce s tou</i>	<p>T:Program KSČM a ČSSD</p> <p>T:Levice</p> <p>T:Opisování</p> <p>T:Vystoupení Bohuslava Sobotky</p>	Falacie vystoupení B. S.

<p><i>tolik odmítanou TOP 09. Měl by si však uvědomit, že občané v ulicích už moc nedají na proklamace, které nakonec reálně dopadnou jinak, nežli krásná předvolební hesla. Role premiéra je totiž pro Sobotku velmi lákavá,</i>“ komentovala jednání Ústředního výkonného výboru ČSSD Miloslava Vostrá, dvojka středočeské kandidátky KSČM.</p>	<p>T:Spolupráce s TOP 09 T:Proklamace T:Role premiéra T:Miloslava Vostrá</p>	<p>Topos nebo falacie proklamací a předvolebních hesel Topos nebo falacie role premiéra Tvrzení 2: Miloslava Vostrá říká, že ČSSD okopírovala volební program KSČM a vystoupení Bohuslava Sobotky byla jen prázdná slova a sliby, kterým už lidem nevěří. Říká, že Sobotka chce být premiérem a je ochoten kvůli tomu spolupracovat i s TOP 09, se kterou spolupracovat odmítali. / Topos nebo falacie role premiéra, předvolebních slibů a falacie vystoupení Bohuslava Sobotky (nic neříkající věty a slova)</p>
---	--	---

Perspektivizační strategie: Z jaké perspektivy jsou tyto nominace, atribuce a argumenty pronášeny?

Autor v článku cituje Bohuslava Sobotku (ČSSD) a z větší části pak Miloslavu Vostrou (KSČM). Používá er-formu, text je tedy z hlediska zpravodajského žánru v tomto směru nepřiznakový. Vyvaroval se příznakových deiktických slov a nevyužívá metafory.

<p>Jsou příslušné promluvy formulovány otevřeně nebo jsou zesilovány či zmírňovány?</p>	<p>zmírňovací a zesilovací strategie</p>	<p>modifikace ilokuční síly výpovědí – <i>zmírňování:</i> – <i>zesilování:</i> Topos nebo falacie spolupráce s TOP 09 (s tou tolik odmítanou TOP 09)</p>
--	---	--

3.2.1. Shrnutí analýzy 2. textu

- **Pravdivost**

V první části textu, která pojednává o volebním programu ČSSD se žádné falacie neobjevují. Co se však týče citace Miloslavy Vostré (KSČM), označila jsem jako falacii „vystoupení Bohuslava Sobotky, nic neříkající věty a slova“. Vostrá si zde sama odporuje, jelikož nejdříve tvrdí, že ČSSD „opsala“ program komunistické strany, a poté jejich program označí za prázdná slova. Jako další falacii jsem označila „jelikož role premiéra je pro Sobotku velmi lákavá“ z důvodu, že je to jen nijak nepodložená domněnka Miloslavy Vostré.

- **Relevance**

Protože je ČSSD stejně tak levicovou stranou, jako je KSČM, je přirozené, že se v novinách objevuje i článek o jejím volebním programu. Téma je aktuální, splňuje tedy aspekt relevance.

- **Informativnost**

Z hlediska informativnosti text splňuje většinu požadavků, je srozumitelný. Je zde, ale stejně jako v minulém článku, ještě ve větší míře, čitelná předpojatost vůči ČSSD. Autor však alespoň vyjmenovává hlavní body jejího programu.

- **Vyváženost**

V prvním textu, který se týkal volebního programu KSČM, měla prostor k vyjádření výhradně komunistická strana, což bylo přirozené, vzhledem k titulku, a označila jsem proto minulý text za vyvážený. V tomto textu, který se týká programu ČSSD, ovšem došlo k tomu, že autor dal polovinu prostoru Bohuslavu Sobotkovi (ČSSD) a polovinu prostoru poslankyni Miloslavě Vostré (KSČM). Když v prvním textu Miloslava Vostrá představovala svůj program KSČM, považovala ho za program schopný odvrátit krizi a také za program, který má šanci volby vyhrát. Podle ní ČSSD program zkopírovala, ale pakliže tvrdí, že je tento program jen soubor proklamací a slibů (o slibech zde hovoří i autor článku), není jasné, proč by pak neměli lidé za prázdná slova považovat právě i program KSČM. Z těchto důvodů považuji zprávu za nevyváženou – KSČM je zde upřednostňována před ČSSD.

- **Neutralita**

Výraz „slibuje“ v tomto případě působí jako snaha znedůvěryhodnit volební program ČSSD. Nejen, že ho používá Vostrá, která se explicitně vůči ČSSD ohrazuje, používá ho ale i sám autor článku. Nepovažuji toto slovo za neutrální výraz. Z hlediska funkce článku hodnotím tento článek za persvazivní, neboť na jednu stranu

o něčem informuje, na druhou stranu shazuje nejen podané informace, ale i samotnou ČSSD.

- **„Levice“**

Na tomto článku a na článku č. 1 můžeme dobře vidět, jak proměnlivě je zacházeno v Haló novinách s pojmem levice. V tomto článku čtete, že poslankyně KSČM označila program komunistické strany a strany sociálně demokratické za totožný (z důvodu, že jej ČSSD „opsala“) a na druhé straně v prvním článku čtete, že v případě výhry KSČM nad ČSSD by se dala dělat mnohem „levicovější“ politika.

- **„Pravice“**

V tomto článku není žádné hodnocení pravicových stran a vlády ze strany autora nebo komunistické strany.

3.3. Analýza 3. textu

Celý text je v příloze na straně 61.

Otázky	Diskurzivní strategie	Cíle
Jak jsou pojmenovány a jak se odkazuje k osobám, tématům, jevům/událostem, procesům a akcím vztahujícím se ke změnám?	pojmenovací (nominační) strategie	<p>diskurzivní konstrukce sociálních aktérů:</p> <p>– vlastní jména: ČSSD, Miloš Zeman, Alena Novotná, Richard Bednařík, Kateřina Kadlčková, Pavel Němec, Petr Kajnar, Lubomír Zaorálek, Michal Hašek, Jeroným Tejc, Novinky.cz</p> <p>– profesní antroponyma: Mluvčí Obvodního soudu, místopředseda strany, právník, prezident</p> <p>– ideologická antroponyma: Sociální demokraté</p> <p>– kolektiva zahrnující metonymická toponyma: Členové, skupina lidí, kandidáti, předsednictvo, voliči, strana, žalobci, osobnosti</p>
		<p>Diskurzivní konstrukce předmětů/jevů/událostí:</p> <p>– konkrétní: Žaloba</p> <p>– abstraktní: vyloučení, jednání</p> <p>– mentální objekty/pocity: Rozhořčení</p> <p>– politické záležitosti: Krajský úřad, kandidátní listina, volby, kandidátky</p>

Jaké charakteristiky, kvality a rysy se přisuzují sociálním aktérům, objektům, jevům/událostem a procesům?	predikační strategie	<p>diskurzivní charakterizace/kvalifikace sociálních aktérů, objektů, jevů/událostí, procesů a akcí</p> <p>– sociální aktéři: ČSSD/Sociální demokraté – štěpí ji vztah k prezidentovi, je v ní sníženo ještě něco víc, napadají stranickou kandidátku, mají pocit, že by na kandidátce neměli chybět, dožadují se zrušení svého vyloučení, vedení strany je uvrženo do paniky, neměla by plýtvat osobnostmi</p> <p>Lubomír Zaorálek – nenechal prstem, nenavrhl žádnou změnu, měl by vše vysvětlit voličům</p>
--	----------------------	---

Sociální aktéři	Predikace
Autor článku (Já)	– někdo, kdo kritizuje ČSSD
ČSSD	<ul style="list-style-type: none"> – strana, která je rozštěpená - strana, která má problémy s prezidentem - strana, která má problémy ve vedení a s kandidátkami - strana, jejíž místopředsedové mají spory - strana, která jde rozpolcená k volbám

Argumentace:	Makro- a mezostruktura: témata	Argumentace: tvrzení, topoi a falacie
článek Haló novin, 31. srpna-1. Září 2013		
Článek, ve kterém jsou popisovány problémy, které před volbami tíží ČSSD. Jsou zde		

<p>popisovány žaloby, které jsou podávány kvůli kandidátkám a také spor mezi Michalem Haškem a Lubomírem Zaorálkem.</p>		
<p><i>Ještě před pár dny se zdálo, že sociální demokracii štěpí jen její vztah k prezidentu Miloši Zemanovi. V ČSSD toho však bude shnilého trochu víc.</i></p>	<p>T:Problémy v ČSSD</p>	<p>Falacie „shnilosti“</p>
<p><i>Po žalobě na kandidátku v Ostravě (o níž jsme informovali včera) svou stranickou kandidátku soudně napadla skupina sociálních demokratů i v Olomouckém kraji. Někteří olomoučtí sociální demokraté mají pocit, že by na kandidátce neměli chybět, a žádají proto předběžné opatření, které má zabránit podání listiny krajskému úřadu. „Je to návrh na předběžné opatření, aby soud zamezil tomu, aby kandidátní listina v této podobě byla podána krajskému úřadu,“ řekla mluvčí Obvodního soudu pro Prahu 1 Alena Novotná, podle níž návrh podala skupina šesti členů z Olomouckého kraje. Novotná také sdělila, že ve věci už bylo rozhodnuto. Rozhodnutí bude zveřejněno v nejbližší době. Podle Novotné ale bylo k soudu podáno v úterý a ve středu také dalších pět žalob proti sociální demokracii. „To už nejsou návrhy na předběžné opatření,“ uvedla, aniž by specifikovala, kdo žaloby podal. Je však již známo, že žaloby podali například Richard Bednařík či Kateřina Kadlčíková, oba vyloučení členové ostravské ČSSD, kteří se dožadují zrušení svého vyloučení. Podobnou žalobu podala skupina lidí z Plzeňska. Sociální demokracie tak jde do voleb ještě více rozklíčena, než se vedení snažilo donedávna předstírat. Právník Pavel Němec, který šestici z Olomouckého kraje zastupuje, řekl, že stranický výbor v Mohelnici řádně navrhl své kandidáty pro tyto volby, kteří byli na úrovni okresního výboru v Šumperku zařazeni na soupisku. „Krajský výkonný výbor v Olomouci tyto kandidáty vyřadil zcela neodůvodněně. Když jsme se v pondělí ptali na důvod, odpověď byla nula,“ uvedl. „Již 21. srpna byla podána žádost o nápravu věci na ústředí strany. Bohužel ani ústředí strany nereagovalo, proto byl ve středu podán u soudu návrh,“ dodal Němec, který zastupuje i Bednaříka a další vyloučené.</i></p>	<p>T:Žaloba</p> <p>T:Předběžné opatření</p> <p>T:Rozhodnutí</p> <p>T:Žaloby</p> <p>T:Richard Bednařík a Kateřina Kadlčíková</p> <p>T:Sociální demokracie</p> <p>T:Pavel Němec</p>	<p>Topos žaloby</p> <p>Topos rozhodnutí</p> <p>Topos žaloby</p> <p>Falacie předstírání</p> <p>Tvrzení 2: ČSSD jde do voleb rozklíčena, něco v ní hníje a předstírala, že rozklíčena není a že nemá problémy. Její poslanci, kteří chtějí být na kandidátce a kterým byla zamítnuta, podávají žaloby. /Topos žaloby, falacie předstírání a „shnilosti“</p>

<p>Právník, který byl v minulosti z ČSSD rovněž vyloučen, tvrdí, že jeden orgán nemůže členy takto diskriminovat. Žalobci podle něj chtějí do doby, než se zjedná ve věci náprava a vysvětlí se, proč na kandidátce někdo je a někdo není, zabránit registraci kandidátní listiny. Vedení ČSSD nečekané vnitřní rozpory těsně před volbami uvrhly zjevně do paniky. Místopředseda strany Jeroným Tejc včera apeloval na všechny strany, aby se domluvili v klidu a mimosoudně. Aféra však vztahy ve vedení zjevně vyhorčuje. Již včera byla u soudu napadena moravskoslezská kandidátní listina ČSSD, a to přímo ostravským primátorem Petrem Kajnarem. Toho se zastal místopředseda Lubomír Zaorálek, když v reakci na jeho krok uvedl, že by ČSSD neměla „plýtvat osobnostmi“. To ovšem rozpálilo do běla dalšího z místopředsedů Michala Haška. „Lubomír Zaorálek na jednání předsednictva a ústředního výkonného výboru, když se schvalovaly kandidátky, nehnul prstem a nenavrhl žádnou změnu. Současné vyjádření je proto zcela nepochopitelné. Doufám, že Lubomír Zaorálek vše dodatečně vysvětlí voličům,“ neskryval rozhořčení Hašek při svém vyjádření pro Novinky.cz</p>	<p>T:Němec T:Žalobci T:Jeroným Tejc T:Kandidátní listina T:Lubomír Zaorálek T:Hašek</p>	<p>Falacie paniky</p> <p>Tvrzení 2:V ČSSD dochází ke sporu mezi Lubomírem Zaorálkem a Michalem Haškem/Topos sporu, falacie paniky z rozporů před volbami</p>
---	---	---

Perspektivizační strategie: Z jaké perspektivy jsou tyto nominace, atribuce a argumenty pronášeny?

Autor článku zde cituje Alenu Novotnou (mluvčí Obvodního soudu), Pavla Němce a Michala Haška (ČSSD) parafrázuje právníka Pavla Němce, Alenu Novotnou, Lubomíra Zaorálka. Využívá zde er-formu, která je typická pro zpravodajství. Autor nepoužívá deiktická slova (používá jen demonstrativa, jako jsou to nebo toto, ale žádné z nich není příznakové), používá metafory – rozpálit do běla.

<p>Jsou příslušné promluvy formulovány otevřeně nebo jsou zesilovány či zmírňovány?</p>	<p>zmírňovací a zesilovací strategie</p>	<p>modifikace ilokuční síly výpovědi – zmírňování:</p> <p>– zesilování: Rozpálilo ho do běla, v ČSSD toho však bude shnilého trochu víc, aféra však vztahy ve vedení zjevně vyhorčuje, vedení ČSSD nečekané vnitřní rozpory těsně před volbami uvrhly zjevně do paniky.</p>
---	--	--

3.3.1. Shrnutí analýzy 3. textu

- **Pravdivost**

Autor článku by mohl být konkrétnější. Například v případě věty „*Někteří olomoučtí sociální demokraté mají pocit*“ tato nepřesnost v podobě pojmenování olomouckých sociálních demokratů přesahuje do osobního hodnocení autora. To je zřejmé i v několika falaciích, které jsem zároveň zhodnotila jako snahu o zesilování výpovědi. Jde zejména o věty jako „*rozpálilo ho do běla*“ (v případě Michala Haška), autorovo hodnocení vztahů v ČSSD: „*v ČSSD toho však bude shnilého trochu víc*“;

„*aféra však vztahy ve vedení zjevně vyhrocuje*“, „*vedení ČSSD nečekané vnitřní rozpory těsně před volbami uvrhly zjevně do paniky*“. Tyto věty nenarušují jen nestrannost, nýbrž i pravdivost, protože obsahují neověřitelné informace a autor neuvádí jejich zdroj.

- **Relevance**

Zpráva je aktuální, z tohoto hlediska hodnotím výběr tématu jako bezpříznakový. Autor však staví nad skutečnost, že došlo k podání žalob to, že ČSSD má problémy před volbami. Z hlediska relevance je to patrné nejen v titulku, nýbrž i v druhém odstavci, který nese zvýrazněný název „*Vztahy se vyhrocují*“. Výběr tématu je ale příznakový z toho důvodu, že pro Haló noviny jako levicový deník není charakteristické informovat o negativních stránkách KSČM, tudíž by bylo spíše pochopitelné, kdyby byly podobné články vydávány o pravicových stranách. Je tak znovu zřejmá distance od jiných levicových stran, v našem případě od ČSSD.

- **Informativnost**

Z hlediska informativnosti text splňuje většinu požadavků, je srozumitelný a nenacházím v něm žádné neologismy, anglicismy nebo hovorové výrazy. Jako příznakové ovšem považuji užití metafor, jako „*rozpálilo ho do běla*“ nebo „*ve straně je toho shnilého daleko víc*“. Používání těchto frází je v rozporu s dodržováním zpravodajské objektivity.

- **Vyváženost**

Autor cituje v článku Michala Haška a zveřejňuje jeho názor na Lubomíra Zaorálka. V citaci Hašek Zaorálka kritizuje, ve článku ale není zveřejněn postoj Zaorálka a není mu dán prostor k tomu, aby se ke kritice vyjádřil. Je tak narušen aspekt vyváženosti sdělení.

- **Neutralita**

Jak jsem psala v teoretické části, už jen tím, že autor často publiku předkládá svůj názor, může tak změnit názor publika, či vytvořit tak jednostranný obraz o daném člověku nebo jevu. V tomto článku je viditelné neustálé připomínání toho, jak moc se vyostřují vztahy uvnitř sociálně demokratické strany a tím tak autor nejen hodnotí aktuální dění ve straně, nýbrž i předkládá čtenáři návod, jak má na ČSSD nahlížet a nedává mu šanci, aby si vytvořil obraz o dění sám.

- **„Levice“**

V článku sice není explicitně vyjádřený postoj k levici či levicovosti, je ovšem zcela patrný odstup od ČSSD, nejen kvůli výběru tématu, ale i osobním hodnocením autora, které jsem už zmiňovala v aspektu pravdivosti a aspektu neutrality. Autor opakovaně zmiňuje problémy, které má ČSSD a shazuje tak tuto stranu v očích čtenářů.

- **„Pravice“**

V článku není žádné hodnocení pravicových stran a vlády ze strany autora nebo komunistické strany.

3.4. Analýza 4. textu

Celý text je v příloze na straně 63.

Otázky	Diskurzivní strategie	Cíle
Jak jsou pojmenovány a jak se odkazuje k osobám, tématům, jevům/událostem, procesům a akcím vztahujícím se ke změnám?	pojmenovací (nominální) strategie	<p>diskurzivní konstrukce sociálních aktérů:</p> <p>– vlastní jména: KSČM, Promopro, Gripeny, Rath, ČSSD, Stanislav Grospič, Vojtěch Filip, Pavel Kováčik, Alexander Černý, Soňa Marková, Miroslav Opálka, Pavel Hojda, Vladimír Koníček, Karel Šidlo, Marta Semelová, Vojtěch Adam, Gabriela Hubáčková, Květa Matušovská, Stanislav Mackovík, Česká republika, Ivančice, Kunětická hora</p> <p>– profesní antroponyma: Prezident, lídr, politici/politička, předseda strany, předseda poslaneckého klubu, poslanci, starosta, šéf letecké záchranné služby</p> <p>– ideologická antroponyma: Levice, opozice, pravice, pravicové vlády, levicová strana, komunistický tým, sociální demokracie</p> <p>– kolektiva zahrnující metonymická toponyma: lidé, strana, spolek prezidentových ocásků, přeběhlíci, mladá krev, sněmovna, jednotlivci, budoucnost této země</p>
		<p>diskurzivní konstrukce předmětů/jevů/událostí:</p> <p>– konkrétní: země/stát, rok 1989</p> <p>– abstrakta: Vztahy, výsledek, práce, většina, zhůvěřilost, předěl</p> <p>– mentální objekty/pocity: Ambice, krize, nejistota, energičnost, naděje</p> <p>– ekonomické záležitosti: Korupce, rozpočet</p> <p>– politické záležitosti: Kampaň, volby, vláda, program, opoziční smlouva, referendum, korupce, většina</p> <p>– ideologické záležitosti: Levicový program</p>

Jaké charakteristiky, kvality a rysy se přisuzují sociálním aktérům, objektům, jevům/událostem a procesům?	predikační strategie	<p>diskurzivní charakterizace/kvalifikace sociálních aktérů, objektů, jevů/událostí, procesů a akcí</p> <p>– sociální aktéři: KSČM – pilíř české levice, nemá za sebou Promopra, Gripeny a Ratha, není rozetnuta ve dvě, není zmitána neukojenými ambicemi jednotlivců, pluralitní strana, soudržná, jednotná, nikdy neměla přeběhlíky, nezdadila svůj program opoziční smlouvou s pravíci, umí tvořit a odpovědně spravovat, má rozumné a nezakomplexované vztahy s prezidentem republiky, není spolkem prezidentových ocásků, přistoupila odpovědně k sestavení kandidátek ČSSD/Sociální demokracie – rozetnutá ve dvě, lavírující</p> <p>Vojtěch Adam – veleúspěšný starosta</p> <p>Květa Matušovská – objektivně nejkrásnější česká politička</p> <p>Stanislav Mackovík – expert ve zdravotnické oblasti</p> <p>Pravicové vlády – huntovaly zemi, zůstaly po nich zhůvěřilosti, strašidelné</p> <p><i>Sociální jevy, objekty:</i></p> <p>Volby – nadcházející, mohou být historickým předělem, nejdůležitější, tentokrát mohou něco změnit, mohou vrátit ČR naději nebo ji srazit do kolen</p>
--	----------------------	--

Sociální aktéři	Predikace
Autor článku (Já)	<p>– někdo, kdo sympatizuje s KSČM a komunistickou ideologií</p> <p>– nespokojený se současným programem ČSSD</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - nespokojený s pravicovými vládami - přesvědčen, že pouze výhra KSČM ve volbách může změnit věci k dobrému - cítí se být povinen varovat před potenciální výhrou pravicových stran - agituje na to, aby šel čtenář k volbám - připomíná čtenáři kauzy jiných politických stran a srovnává s nimi KSČM - věří, že KSČM vytvořila skvělý volební tým a přistoupila odpovědně k jeho sestavení
Čtenář (My)	<ul style="list-style-type: none"> - v „pozici“ občanů - v „pozici“ nespokojených občanů se současnou vládou - v „pozici“ těch, kdo mohou něco změnit tím, že půjdou volit - je nám předkládáno, proč volit KSČM - budeme hlasovat o tom, jestli souhlasíme s dosavadní vládou a o tom, jestli se podaří zakročit s korupcí - máme budoucnost této země ve svých rukou
KSČM	<ul style="list-style-type: none"> - strana, která jako jediná může vybudovat levicovou vládu s levicovým programem - strana, která jako jediná může zachránit Českou republiku před pravicovou vládou - její členové nejsou ambiciózní a přelétaví, jsou tím pádem nejlepšími poslanci - má dobré vztahy s prezidentem republiky - není závislá ani na jiných stranách, ani na prezidentovi
ČSSD	<ul style="list-style-type: none"> - strana, která není jednotná - strana, která nedodrží levicový program - strana, která na jednu stranu leviců je, na druhou stranu se tak nechová - strana, která má za sebou skandály
Pravice	<ul style="list-style-type: none"> - za svého působení zhuntovala Českou republiku -nebojuje proti korupci, jak by měla -má za sebou skandály - vytvořila špatné reformy, které nás zahaly do krize a nejistoty

<u>Argumentace</u>	Makro- a mezostruktura: témata	Argumentace: tvrzení, topoi a falacie
Článek Haló novin, 7. září 2013		
Seznámení čtenářů Haló novin s kandidáty KSČM pro předčasné volby do poslanecké sněmovny a klimatické změny a srovnání KSČM s ostatními stranami.		
<i>KSČM dnes na tradičním Setkání pod Kunětickou horou oficiálně zahájí předvolební kampaň.</i>	T: Zahájení volební kampaně KSČM	
<i>Letošní volby, které se budou konat již za sedm týdnů, přitom mohou být zásadním historickým předělem.</i>	T: Nadcházející volby mohou být zlomové	Falacie historie
<i>Poprvé od roku 1989 může mít Česká republika skutečně levicovou vládu se skutečně levicovým programem. KSČM si je váhy této chvíle vědoma. Po čtvrtstoletí poctivé práce je pilířem české levice.</i>	T: Levicová vláda s levicovým programem T: Zodpovědnost KSČM T: KSČM je pilířem české levice	Falacie historie, levicové vlády a levicového programu Tvrzení 1: KSČM, která je pilířem české levice zahajuje kampaň a považuje nadcházející volby za možný historický předěl od roku 1989. / Falacie historie a levicovosti
<i>Jako strana, která za sebou nemá ani Promopra, ani Gripeny, ani Rathy s krabicemi vína. Jako strana, která na rozdíl od ČSSD není rozetnuta ve dvě, ani není zmítána neukojenými ambicemi jednotlivců. Strana, která je pluralitní, a přesto soudružná a v klíčových okamžicích vždy jednotná. Strana, která nikdy nezradila svůj</i>	T: Promopro, Gripeny, Rath T: Rozdvojenost ČSSD, neukojené ambice jednotlivců T: Pluralitní, jednotná a soudružná strana	Falacie srovnávání s jinými politickými stranami Topos jednotnosti

<p><i>program opoziční smlouvou s pravici. Strana, která je 25 let důslednou opozicí, ale v krajských samosprávách v posledním období jasně ukazuje, že umí i tvořit a odpovědně spravovat. Strana, která má rozumné a nezakomplexované vztahy s prezidentem republiky, na druhé straně však není spolkem prezidentových ocásků. Strana, jejíž dobrý volební výsledek -a nejen ten- může přinutit lavírující sociální demokracii prvně v polistopadové historii začít naplňovat její levicový volební program.</i></p>	<p>T: Opoziční smlouva</p> <p>T:Důsledná opozice, ale i schopný správce</p> <p>T: Rozumný a nezakomplexovaný vztah s prezidentem</p> <p>T: Naplnění programu lavírující ČSSD</p>	<p>Topos opoziční smlouvy</p> <p>Topos nebo falacie důslednosti a odpovědnosti</p> <p>Topos nebo falacie spolku prezidentových ocásků (srovnávání)</p> <p>Falacie historie a levicového programu</p> <p>Tvrzení 2: KSČM za sebou nemá skandály, je soudružná, má rozumný vztah s prezidentem a může pomoci ČSSD poprvé od listopadové revoluce naplnit její program. / Falacie srovnávání, historie a levicovosti</p>
<p><i>Lídr středočeské kandidátky KSČM Stanislav Grospič shrnul význam nadcházejících voleb takto: „Bude to referendum o politice, která v ČR vládla dvacet let. Referendum o sedmileté vládě pravice a jejích reformách, které nás zahnal do krize a nejistoty. A konečně lidé budou hlasovat o tom, zda se konečně podaří zakročit proti korupci, včetně korupce politické,“ řekl Haló novinám Grospič.</i></p>	<p>T:Referendum</p> <p>T:Vláda pravice a krize</p> <p>T:Korupce</p>	<p>Topos nebo falacie referenda</p> <p>Topos nebo falacie reformem, krize a nejistoty</p>
<p><i>K sestavování kandidátek přistoupila KSČM velmi odpovědně. Jako lídry nasadila zkušené politiky. Předseda strany Vojtěch Filip, který KSČM táhne již osm let, vede kandidátku v jižních Čechách. Poslední předseda poslaneckého klubu KSČM Pavel Kováčik se bude bít na své Vysočině. Z členů stínové vlády se kormidla chopili Alexander Černý v Olomouckém, Soňa Marková v Královéhradeckém, Miroslav Opálka v Moravskoslezském, Pavel Hojda v Karlovarském, Vladimír Koniček ve Zlínském a Stanislav Grospič ve Středočeském kraji. Všichni jmenovaní jsou zároveň zkušenými poslanci. Z týmu poslanců v minulé sněmovně čerpaly i v Plzeňském kraji, kde do čela kandidátní listiny postavili Karla Šidla a v Praze, kde vsadili na Martu Semelovou.</i></p>	<p>T:Sestavení kandidátek</p> <p>T:Politici</p> <p>T:Kandidátky</p>	<p>Topos zkušenosti</p>
<p><i>V Jihomoravském kraji si zvolili jako vedoucího kandidátky také bývalého poslance, ovšem nestraníka Vojtěcha Adama, veleúspěšného starostu Ivančic. Na mladou krev vsadili na Ústecku, kde na čele peletonu proráží vzduch čerstvá maminka Gabriela Hubáčková, v Pardubickém kraji, kde se jedničkou stala objektivně nejkrásnější česká politička Květa Matušovská a v Libereckém kraji, kde se kormidla ujal šéf letecké záchranné služby Stanislav Mackovík. On jediný z kandidátů nemá zkušenost z poslaneckých lavic, je však nepopíratelným expertem ve zdravotnické oblasti a svou energičností tým KSČM v těchto volbách správně okysličuje.</i></p>	<p>T:Vojtěch Adam</p> <p>T:Květa Matušovská</p> <p>T:Stanislav Mackovík</p>	<p>Falacie (vele)úspěšnosti</p> <p>Falacie objektivity</p> <p>Topos nebo falacie odbornosti</p>
<p><i>„Je to dobrý a vyvážený mix. Děkuji všem krajům, že ke kandidátkám přistoupili takto odpovědně“, komentoval složení klíčové čtrnáctky Alexander Černý, podle nějž</i></p>	<p>T:Výběr kandidátů</p>	

<p><i>takový výběr zaručuje, že se komunistický tým bude moci okamžitě po volbách pustit do práce. A že jí bude dost. Nová sněmovna musí rychle schválit rozpočet, a bude-li v ní mít levice většinu, musí okamžitě začít odstraňovat největší zhůvěřilosti, co tu zbyly po strašidelných pravicových vládách, které tuto zemi huntovaly posledních sedm let.</i></p>	<p>T: Hodně práce po volbách T: Rozpočet T: Odstranění zhůvěřilostí po pravicových vládách</p>	<p>Topos nebo falacie pravicových vlád Tvrzení 3: KSČM má zkušené kandidáty a je připravena začít po volbách pracovat. / Topos nebo falacie zkušenosti, odbornosti a pravicových vlád.</p>
<p><i>Volby 25. a 26. října budou bezpochyby nejdůležitějšími v historii České republiky. Budou to volby, které tentokrát opravdu mohou něco změnit. Volby, které mohou vrátit České republice naději, anebo ji definitivně srazit do kolen. Neseďme proto doma, pojďme se v posledním říjnovém týdnu porvat o budoucnost této země!</i></p>	<p>T: Volby</p>	<p>Falacie důležitosti Falacie změny Falacie naděje Tvrzení 4: Měli bychom jít k nejdůležitějším volbám v historii ČR a vrátit jí naději. / Falacie volby, důležitosti, změny a naděje</p>

Perspektivizační strategie: Z jaké perspektivy jsou tyto nominace, atribuce a argumenty pronášeny?

Autor v článku cituje Alexandra Černého a Stanislava Grospiče. Kromě er-formy používá pro udržení kontaktu se čtenářem i ich-formu, která je příznaková pro zpravodajství. Nepoužívá deiktická na místo jmen.

<p>Jsou příslušné promluvy formulovány otevřeně nebo jsou zesilovány či zmírňovány?</p>	<p>zmírňovací a zesilovací strategie</p>	<p>modifikace ilokuční síly výpovědi – <i>zmírňování</i>: – <i>zesilování</i>: Topos nebo falacie historie, levicové vlády a levicového programu, falacie důležitosti (nejdůležitější volby, skutečně levicová vláda se skutečně levicovým programem), topos nebo falacie (vele)úspěšnosti (veleúspěšného starostu), falacie objektivit (objektivně nejkrásnější politička), Topos nebo falacie pravicových vlád (strašidelné pravicové vlády a jejich zhůvěřilosti)</p>
--	---	--

3.4.1. Shrnutí analýzy 4. textu

- **Pravdivost**

Jen málo použitých argumentů lze výlučně považovat za topos neboli validní argument či výrok opírající se o fakta, protože na mnoho z těchto výroků je nahlíženo pouze z jednoho pohledu a to z pohledu redaktora, který je zřejmě voličem KSČM nebo jejím členem. Výhradně jako falacie jsem označila tyto části textu: „*Letošní volby, které se budou konat již za sedm týdnů, přitom mohou být zásadním historickým předělem*“ (protože každé volby jsou jistým předělem), „*Jako strana, která za sebou nemá ani Promopra, ani Gripeny, ani Rathy s krabicemi vína. Jako strana, která na rozdíl od ČSSD není rozetnuta ve dvě, ani není zmitána neukojenými ambicemi*“

jednotlivců“ (srovnávání KSČM s ostatními stranami bez uvedení konkrétních údajů a jmen), „(KSČM) může přinutit lavírující sociální demokracii prvně v polistopadové historii začít naplňovat její levicový volební program“ (zde autor mluví o levicovém programu ČSSD, ve druhém článku píše, že ČSSD není opravdu levicovou stranou – autor nahodile koresponduje s tímto pojmem), „Vojtěcha Adama, veleúspěšného starostu“ (falacie úspěšnosti – zveličování), „objektivně nejkrásnější česká politička Květa Matušovská“ (falacie objektivity), „Volby 25. a 26. října budou bezpochyby nejdůležitějšími v historii České republiky. Budou to volby, které tentokrát opravdu mohou něco změnit“ (falacie důležitosti a možnosti něco změnit – proč právě tyto volby by měly být nejdůležitější, už autor nepíše). Je zde ale také hodně míst, u kterých je sporné, zda se jedná o falacii nebo topos. Například u věty „Poprvé od roku 1989 může mít Česká republika skutečně levicovou vládu se skutečně levicovým programem. KSČM si je váhy této chvíle vědoma“, autor nedokládá, proč by právě tato vláda měla být „skutečně levicová“ a levicovější, než jiné levicové vlády, které vládly od roku 1989. Autor navíc v textu často zveličuje, jak je patrné už z tabulky o modifikační síle výpovědí. Užívá prefixy, jako jsou vele-úspěšný, nej-krásnější, nejdůležitější, atd.

- **Relevance**

Zpráva je aktuální a tím pádem splňuje aspekt relevance. Není zde sice nijak graficky znázorněná žádná část textu, můžeme ale za zvýraznění označit časté anafory. Autor tak klade důraz především na slova „strana“ a „volby“.

- **Informativnost**

Po obsahové stránce je text srozumitelný a jasný. Neobjevují se zde žádná složitá a slova (neologismy, dialektismy, atd.) ani souvětí.

- **Vyváženost**

Na rozdíl od aspektu informativnosti nemůžu říct, že by zde byla viditelná vyváženost. U autora je jasně patrný příklon ke komunistické straně, vybízí čtenáře, aby šli k volbám a volili KSČM a celý text je v konečném důsledku silně persvazivní.

- **Neutralita**

Zpravodajský text ze 7. září zabíhá ze všech pěti analyzovaných textů nejvíce od zpravodajského žánru. Jak jsem již zmínila v úvodu, text připomíná spíše programové vyhlášení strany, než zpravodajský text a jde zde zcela evidentní snaha o persvazi. Je zde použita spousta slov, které jsou v rozporu se zpravodajským žánrem, a to například slova spojovaná s pravicovou vládou (*strašidelná vláda, provádějící zhůvěřilosti*). Pro větší důraz na volby zde autor článku používá anafory a vyzývá čtenáře, aby ve volbách zvolili KSČM (zcela explicitně subjektivní názor a persvaze). I v tomto textu je patrná tendence výpovědi zesilovat (z hlediska ilokuční síly výpovědi).

- **„Levice“**

Je zde zcela evidentní snaha distancovat se od jiných politických stran, včetně ČSSD, která podle autora neplní svůj levicový program a není tak, podle autora, opravdovou levicovou stranou. Právě do ČSSD se autor článku překvapivě navází nejvíce a připomíná skandály, které stranu doprovázely. Je zde tedy jednoznačně patrná distance od ČSSD.

- **„Pravice“**

V tomto článku je jednoznačný odklon nejen od levice, ale i od pravice. Pravice je zde popisována jako strana, která naši zemi zhuntovala a zahnila ji do krize či nejistoty. Autor zde zmiňuje i skandály, které má pravice, ovšem spolu s ČSSD, na svědomí.

3.5. Analýza 5. textu

Celý text je v příloze na straně 64.

Otázky	Diskurzivní strategie	Cíle
Jak jsou pojmenovány a jak se odkazuje k osobám, tématům, jevům/událostem, procesům a akcím vztahujícím se ke změnám?	pojmenovací (nominační) strategie	<p>diskurzivní konstrukce sociálních aktérů:</p> <p>– <u>vlastní jména</u>: ČSSD, KSČM, ODS, TOP 09 s podporou hnutí Starostů, KDU-ČSL, Strana zelených, Strana práv občanů zemanovci, Strana svobodných občanů, Česká pirátská strana, Dělnická strana sociální spravedlnosti, Strana soukromníků ČR, LEV 21 – Národní socialisté Jiřího Paroubka, hnutí Změna Jan Korytář, Úsvit přímé demokracie Tomia Okamury, hnutí ANO 2011 podnikatele Andreje Babiše, Hlavu vzhůru bývalé europoslankyně Jany Bobošíkové, Suverenita, Petr Šimůnek, Haló noviny</p> <p>– <u>profesní antroponyma</u>: Poslanci</p> <p>– <u>ideologická antroponyma</u>: Komunisté</p> <p>– <u>kolektiva zahrnující metonymická toponyma</u>: Politická seskupení, strany, voliči, lidé, společnost</p>
		<p>Diskurzivní konstrukce předmětů/jevů/událostí:</p> <p>– <u>konkrétní</u>: Kandidátky</p> <p>– <u>abstraktní</u>: Veřejné mínění, jistota</p> <p>– <u>mentální objekty/pocity</u>: Předsudky, zdravý rozum, myšlení</p> <p>– <u>ekonomické záležitosti</u>: Mzdy</p> <p>– <u>politické záležitosti</u>: Poslanecká sněmovna, volby, kandidátní listiny, sociální program</p>

Jaké charakteristiky, kvality a rysy se přisuzují sociálním aktérům, objektům, jevům/událostem a procesům?	predikační strategie	<p>diskurzivní charakterizace/kvalifikace sociálních aktérů, objektů, jevů/událostí, procesů a akcí</p> <p>– <u>sociální aktéři</u>: KSČM – byla díky ní práce, přiměřené mzdy a mnohé služby zdarma Lidé/Voliči – jsou nepoučitelní, dávají na krásná slova, hazardují se svým životem, měli by volit jistotu „vlevo“, měli by odhodit předsudky vůči KSČM, snad vnímají rozdíl mezi ČSSD a KSČM</p>
--	----------------------	---

Sociální aktéři	Predikace
Autor článku (Já)	<ul style="list-style-type: none"> - v pozici voliče komunistické strany - v pozici toho, kdo nám sděluje, že KSČM je lepší, než ČSSD
Čtenář (My)	<ul style="list-style-type: none"> - v pozici voliče - v pozici toho, kdo má uvěřit, že KSČM je lepší strana, než ČSSD - v pozici toho, kdo má volit KSČM - v pozici toho, kdo se má poučit z předchozích voleb
KSČM	<ul style="list-style-type: none"> - je lepší strana, než ostatní politické strany - měla by vyhrát volby - díky ní měli lidé práci a měli se lépe

Argumentace:	Makro- a mezostruktura: témata	Argumentace: tvrzení, topoi a falacie
Článek Haló novin z 19. 9. 2013		
Článek vyjmenovává politické subjekty, které se zúčastnily voleb v roce 2013. Následně jsou v něm jmenovány autorem článku důvody, proč by měla být zvolena komunistická strana.		
<i>K letošním volbám do Poslanecké sněmovny se přihlásilo 24 politických seskupení, což je o tři méně, než při volbách v roce 2010. Ve všech krajích ovšem kandidátní listiny předložilo 17 stran, což je naopak o dvě více. Ve všech regionech kandidátky podaly strany s parlamentním zastoupením: ČSSD, KSČM, ODS, TOP 09 s podporou hnutí Starostů, KDU-ČSL, Strana zelených a Strana práv občanů zemanovci. V každém z krajů se nominovaly také Strana svobodných občanů, Česká pirátská strana, Dělnická strana sociální spravedlnosti a Strana soukromníků ČR, z nově vzniklých uskupení pak LEV 21 – Národní socialisté Jiřího Paroubka, hnutí Změna bývalého libereckého primátora Jana Korytáře, Úsvit přímé demokracie Tomia Okamury a hnutí ANO 2011 podnikatele Andreje Babiše. Všude mají své adepty na poslance také volební blok Hlavu vzhůru bývalé europoslankyně Jany Bobošíkové a Suverenita – strana zdravého rozumu, které při minulých volbách postupovaly společně.</i>	T: Politické strany a kandidátky	Topos politických stran Tvrzení 1: Politických stran jde do voleb méně, kandidátek je více/ Topos
<i>Kandidující strany ani jejich množství nepřekvapily prvního místopředsedu ÚV KSČM Petra Šimůnka. „Překvapily mě však průzkumy veřejného mínění. Z jejich výsledků usuzuji, že lidé jsou nepoučitelní, dávají na krásná slova některých nových politických uskupení a hazardují tak vlastně se svým životem pro příští čtyři roky,“ zdůraznil pro Haló noviny. Podle něj by měli lidé volit „jistotu vlevo“ a působit na zákonodárce, aby se situace v ČR změnila. „Lidé by konečně měli odhodit předsudky vůči KSČM, po 24 letech už mohou srovnat situaci v minulosti – byla práce, za ni přiměřené mzdy a mnohé služby byly zdarma. Existoval sociální program – viz školství, zdravotnictví, ... z toho dnes nic neplatí,“ dodal Šimůnek. Věří ve zdravý rozum voličů, v posun myšlení doleva. Věří i v to, že voliči snad už nyní vnímají rozdíl mezi ČSSD a KSČM a svým hlasováním přispějí k posílení vlivu komunistů ve společnosti.</i>	T: Veřejné mínění T: Volba levice T: Sociální program T: Rozdíl mezi ČSSD a KSČM	Falacie nepoučitelnosti Falacie srovnávání s ČSSD Tvrzení 2: Lidé dávají na krásná slova politických stran, jsou nepoučitelní a měli by se zbavit předsudků vůči KSČM, kterou by měli zároveň zvolit. /Falacie nepoučitelnosti a srovnávání s ČSSD

Perspektivizační strategie: Z jaké perspektivy jsou tyto nominace, atribuce a argumenty pronášeny?

Autor v článku cituje Petra Šimůnka (KSČM). Používá výhradně er-formu, nepoužívá příznaková deiktická slova.

Jsou příslušné promluvy formulovány otevřeně nebo jsou zesilovány či zmírňovány?	zmírňovací a zesilovací strategie	modifikace ilokuční síly výpovědí – <i>zmírňování:</i> – <i>zesilování:</i> Falacie nepoučitelnosti, falacie srovnávání s ČSSD
---	--	--

3.5.1. Shrnutí analýzy 5. textu

- **Pravdivost**

V této zprávě jsem označila za nepravou argumentaci (falacii) srovnání KSČM s ČSSD „*Věří i v to, že voliči snad už nyní vnímají rozdíl mezi ČSSD a KSČM a svým hlasováním přispějí k posílení vlivu komunistů ve společnosti*“. Je zde také patrná snaha zobecnit některá tvrzení, např. ve větě „*dávají na krásná slova některých nových politických uskupení,*“ mohl autor jmenovat konkrétní uskupení, může tak dojít ke špatné interpretaci.

- **Relevance**

Zpráva je aktuální a z hlediska vnitřní i vnější relevance ji považuji za bezpříznakovou.

- **Informativnost**

V textu se neobjevují žádná těžce interpretovatelná slova a autor neuvádí složitá souvětí. Text je proto srozumitelný a z tohoto hlediska splňuje aspekt informativnosti.

- **Vyváženost**

Zprávu jsem hodnotila jako nevyváženou z toho důvodu, že se jedná o článek o všech politických subjektech, které vstupují do voleb v roce 2013, a autor dává prostor k vyjádření jen KSČM. Tu navíc, konkrétně poslance KSČM Petra Šimůnka, parafrázuje tak, že explicitně vnucuje čtenáři distanci KSČM od ČSSD a vybízí čtenáře, aby volili KSČM.

- **Neutralita**

Jednotlivá slova sice nepovažuji za příznaková, i když jako zavádějící působí fráze „posun myšlení doleva“ nebo „posílení vlivu komunistů ve společnosti“ - jasně ukazují, že čtenář do textu vkládá svůj subjektivní postoj a mění tak bezpříznakový zpravodajský text v text persvazivní.

- **„Levice“**

Autor článku používá rozdělení na pravicovost a levicovost ve větě „věří v *posun myšlení doleva*“. Zde, jak už jsem řekla, nabádá čtenáře k tomu, aby volili KSČM. Ze srovnání KSČM s ČSSD pak znovu vyplývá to, že autor považuje KSČM za stranu více levicovou, za „jistotu vlevo“ a od sociálních demokratů se distancuje.

- **„Pravice“**

Zcela explicitně tu není jmenována pravice ani jednou. Je však zřejmé, že když autor píše o „*posunu myšlení vlevo*“ a „*jistotě vlevo*“, pak je zde rozhodně patrná distance. Autor však strany nijak neporovnává a pravici v tomto článku nijak neshazuje.

4. Závěr

Ještě před zpracováním analýzy jsem se domnívala, že se budou redaktoři vymezovat vůči pravicovým stranám a pravicové vládě. Vzhledem k tomu, že pravice a levice, jak už víme, mají jiný program a jsou to dva politické protipóly, se to dalo i očekávat. K mému překvapení však v předvolebním období v roce 2013 nedocházelo ani tak k distancování od pravicových stran, možná proto, že autoři článků předpokládají, že publikum bude spíše „levicové“, ale především od druhé české levicové strany, od strany sociálně demokratické. Pravice je sice v článcích zobrazována samozřejmě jako důvod krize společnosti, jako asociální apod., ale daleko zřejmější je kritika právě ČSSD. Zatímco v některých článcích vůbec nedochází ke kritice pravice, v každém článku je patrná distance KSČM od ČSSD a v každém článku je ČSSD shazována. Je tedy jednoznačné, že Haló noviny mohou být sice levicový deník, ovšem ne v širším slova smyslu, protože nedávají prostor všem levicovým stranám v ČR a navíc se vůči nim vymezují. Má hypotéza, že by Haló noviny mohly být jen „komunistickým“ deníkem, se tedy jednoznačně potvrdila.

Stejně jako byla v každém článku patrná distance od ČSSD, tak se v každém článku objevila i persvazivní funkce vedle funkce informativní. V souvislosti s průnikem persvaze do zpravodajství pak souvisí otázka objektivity. Nejvíce dodržovaným aspektem objektivity je v případě analyzovaných článků informativnost, popřípadě relevance. V každé zprávě se vyskytovaly nepravé argumentace, ať už ve formě srovnávání, neověřitelných informací nebo informací zavádějících a žádná ze zpráv tak nedodržela aspekt pravdivosti. Stejně to je i s ostatními aspekty, zejména pak s aspektem vyváženosti a neutrality. U aspektu vyváženosti je zřetelná snaha dát co největší prostor KSČM v každé z analyzovaných zpráv, jen výjimečně dávají autoři prostor poslancům ČSSD. V této souvislosti jsem si všimla, že redaktoři dávají v článcích největší prostor k vyjádření jedné z majitelek Haló novin, poslankyni Miloslavě Vostré. Nejvíce aspekt vyváženosti porušil článek 2. – ČSSD představila jedenáct slibů. Ve zprávě o ČSSD se totiž dostalo stejnému prostoru jak předsedovi strany ČSSD, tak právě i Miloslavě Vostré. Neutralita byla nejvíce porušena ve 4. textu s názvem Jednotně do voleb! Autor článku zde použil nespočet prvků, které jsou v rozporu se zpravodajstvím (např. metafory, anafory) a persvazivní funkce je zde

nejpatrnější. Na základě provedených analýz jsem tak došla k názoru, že redaktoři Haló novin nedodržují zpravodajskou objektivitu a její aspekty.

Poslední otázka, na kterou jsem se ptala, se týkala postoje Haló novin (a zejména tedy analyzovaného období a článků) k levicovosti a jak redaktoři tento pojem užívají. Z analýzy jasně vyšlo, že Haló noviny považují za jedinou „opravdu“ levicovou stranu KSČM (u zobrazení ČSSD v Haló novinách je pojetí levicovosti různé, v jednom článku ČSSD svůj levicový program nedodržuje a v dalším tato strana „opsala“ volební program od KSČM). Každá z mých hypotéz se tedy potvrdila, až na to, že jsem očekávala větší distanci od pravice.

5. Použitá literatura a zdroje

Primární:

Haló noviny. Praha: Futura a.s., 2013. ISSN ISSN 1210-1494.

Sekundární:

BOBBIO, Norberto. *Pravice a levice*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2003. ISBN 80-7325-012-8.

ČMEJRKOVÁ, Světa. *Jazyk, média, politika*. Academia, 2003. ISBN 80-200-1034-3.

FAIRCLOUGH, Norman. *Analysing Discourse : Textual Analysis for Social Research*. vyd. London: Routledge, 2003. ISBN 9780203698105.

FIALA, Petr, Jan HOLZER, Miroslav MAREŠ a Pavel PŠEJA. *Komunismus v České Republice*. Brno: Masarykova univerzita, 1999. ISBN 80-210-2249-3.

FREMER, Miloslav a Miroslav KŘÍŽEK. *Plánovitý rozvoj socialistické republiky*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1975.

HLOUŠEK, Vít a Lubomír KOPEČEK. *Politické strany: Původ, ideologie a transformace politických stran v západní a střední Evropě*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2010. ISBN 978-80-247-3192-6.

JÍLEK, Viktor. *Žurnalistické texty jako výsledek působení jazykových a mimojazykových vlivů*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2009. ISBN 978-80-244-2218-3.

MCQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. 2. vyd. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-574-5.

OSVALDOVÁ, Barbora. Několik poznámek k objektivitě. *Zpravodajství v médiích*. Praha: Karolinum, 2005, s. 12-13. ISBN 80-246-0248-2.

REIFOVÁ, Irena. *Slovník mediální komunikace*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-926-7.

SARTORI, Giovanni. *Strany a stranické systémy: Schéma pro analýzu*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2005. ISBN 80-7325-062-4.

TRAMPOTA, Tomáš. *Zpravodajství*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-096-8.

VINOPAL, Jiří. *Kdo je "levičák" a kdo "pravičák"*. Sociologický ústav AV ČR, 2003. ISSN 1214-438X; Naše společnost.

VINOPAL, Jiří. *Empirická příslušnost levo-pravé politické orientace*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2006, XLII, č. 1. ISSN 0038-0288.

VLACHOVÁ, Klára a Petr MATĚJŮ. *Krystalizace politických postojů a politického spektra v České republice*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 1998, XXXIV, č. 2. ISSN 0038-0288.

WODAK, Ruth a Martin REISIGL. *Methods of Critical Discourse Analysis: The discourse-historical approach (DHA)*. vyd. London: Sage Publications, s. 87-122, 2009. ISBN 978-1-84787-454-2.

Přílohy

1. Text 1. - KSČM na volby připravena

pátek 23. srpna 2013

Nejen lídry kandidátek pro předčasné podzimní volby do sněmovny, ale celé kandidátní listiny a rovněž volební program pro podzimní mimořádné volby do sněmovny schválil včera Ústřední výbor KSČM. V čele krajských kandidátek jsou až na Liberecký kraj, který povede ředitel záchranky Stanislav Mackovík, dosavadní poslanci KSČM. Ve čtyřech krajích jsou na prvních místech ženy, v osmi krajích jsou ženy do 2. místa. Ústřední výbor přijal doporučení Výkonného výboru ÚV KSČM ke změně kandidátky Jihomoravského kraje. Z devátého na osmé místo posunul dlouholetého poslance, vědce a historika Miroslava Grebeníčka. „Máme před sebou náročný politický úkol, česká společnost je nadále v krizi, která rozhodně neskončila pádem Nečasovy vlády a seberozpouštěním sněmovny,“ prohlásil předseda ústředního výboru Vojtěch Filip. Volby, které ČR čekají, označil za zlomové. Aby v nich komunisté uspěli alespoň jako v těch loňských krajských, za každým členem strany musí být dalších 15 až 20 voličů. „Tomu se musíme přizpůsobit a nevynechat v kampani žádné zásadní téma,“ dodal Filip s tím, že KSČM nabídne řešení všech zásadních problémů, které většinu lidí tíží. Podtrhl, že musí jít o řešení akceptovatelná většinou občanů. Za důležité považuje stanovit priority komunistického programu. Obdobná témata, ale s různými návrhy na řešení, bude samozřejmě předkládat většina stran, která se voleb zúčastní. Podle Filipa nadcházející volby mají před sebou jednu zvláštnost. Lidé už totiž mají zkušenost s tzv. novými politickými subjekty, budou už opatrnější, což však neznamená, že nebudou hledat alternativu. Poukázal na to, že po volbách mohou ve sněmovně zasednout tři až osm subjektů. „A klub KSČM musí být odborně zdatný a také respektovaný,“ řekl.

Asociální opatření pravice se musí zrušit

Když místopředseda ÚV KSČM Jiří Dolejš hovořil k volebnímu programu, řekl, že za důležité považuje udržet vazbu mezi stranou a voličem. „Program je to otevřený všem, mohou přicházet s připomínkami,“ řekl. V jakých oblastech tedy KSČM nabízí

komplex krátkodobých i dlouhodobých řešení? „K prvním krokům KSČM bude patřit zrušení asociálních opatření pravicových vlád a zabránění privatizaci zbytku veřejných služeb,“ čteme v programu. Poctivost se musí vyplácet. Práci místo sociálních dávek. Budoucnost mládí, jistoty stáří. Odpovědnost k prostředí, ve kterém žijeme. Více rozhodovacích pravomocí lidem. Ano míru, ne zbraním. To je šestice základních bodů volebního programu KSČM. Jen namátkou vyberme, na co se soustředí třetí jmenovaný bod: na zrušení tzv. regulačních poplatků ve zdravotnictví a stropů pro odvody na zdravotní a sociální pojištění, dlouhodobou stabilizaci 1. státního důchodového pilíře, zavedení institutu minimálního důchodu, revizi schváleného zákona o tzv. církevních restitucích, odmítnutí školného, zajištění kvalitních sociálních služeb všem potřebným. Součástí programu, se kterým KSČM osloví voliče, je i úsilí o prosazení zákona o majetkových příznacích pro bohaté, rozšíření informací o majetkových poměrech politiků, veřejných činitelů a úředníků, zajištění kvalitního vzdělání a stabilních pracovních míst, zvýšení zaměstnatelnosti za pomoci odborné přípravy vycházející z potřeb trhu práce či zvýšení podílu obnovitelných zdrojů energie bez dodatečného růstu cen energií pro spotřebitele. Diskuse na mimořádném zasedání ÚV KSČ byla velmi otevřená. Jak poznamenal předseda poslanců KSČM Pavel Kováčik, strana je na volby personálně i programově připravena. Teď je na každém kandidátovi, aby se aktivně zapojil, na každém komunistovi, aby podle svých sil pomohl. Josef Švarcbek z Tachova věří, že ve všech krajích budou kandidující vystupovat jako tým. Přál by si, aby KSČM vyhrála volby a ČSSD skončila až druhá. Pak by se podle něj mohla dělat mnohem levicovější politika. (ku)

2. Text 2. – ČSSD představila jedenáct slibů

pondělí 26. srpna 2013

ČSSD ve svém jedenáctibodovém volebním programu slibuje vznik nových pracovních míst, zvýšení minimální mzdy na 12 000 korun, snížení DPH na léky nebo zrušení poplatků ve zdravotnictví s výjimkou příspěvku na stravu v nemocnici. Po sobotním jednání ústředního výkonného výboru strany to uvedl předseda strany Bohuslav Sobotka, když představil 11 bodů jejího volebního programu. „Chceme zavést pořádek do výběru daní,“ uvedl Sobotka s tím, že strana prosadí registrační

pokladny a majetková přiznání. Snížit chce současnou 15procentní daň z přidané hodnoty na léky. „Chceme zajistit kontrolu kvality potravin, chceme také, aby stát skutečně přísně reguloval ceny energií, vody, tepla,“ uvedl. Podporu mladých rodin Sobotka vidí např. ve zlepšené podpoře částečných pracovních úvazků nebo snazším umístování dětí do mateřských škol. Seniorům slíbil návrat k valorizaci důchodů podle míry inflace, tedy na základě zdražování. Chce dále zajistit lidem lepší ochranu před lichváři a zpřísnit dohled na exekutory. Strana do programu zařadila také kvalitní vzdělání, posílení bezpečnosti na ulicích a přehodnocení církevních restitucí tak, aby se snížily kompenzace církvím za nevydaný majetek. „Po pečlivém přečtení programu KSČM se některé body projevily v programu sociální demokracie. Vcelku jsem ráda, že levice jde jednotnou cestou. Mile by mne však překvapilo, kdyby jednou byla sociální demokracie první, abychom si tento dětský zvyk opisování také vyzkoušeli. Co se týče dnešního vystoupení Bohuslava Sobotky, nic neříkající věty a slova, která vlastně umožňují, když nic jiného nezbude, pro svou záchranu využít spolupráce s tou tolik odmítanou TOP 09. Měl by si však uvědomit, že občané v ulicích už moc nedají na proklamace, které nakonec reálně dopadnou jinak, nežli krásná předvolební hesla. Role premiéra je totiž pro Sobotku velmi lákavá,“ komentovala jednání Ústředního výkonného výboru ČSSD Miloslava Vostrá, dvojka středočeské kandidátky KSČM. (ste)

3. Text 3. – ČSSD se sype, padají žaloby

Sobota-neděle 31. srpna – 1. září 2013

Ještě před pár dny se zdálo že sociální demokracii štěpí jen její vztah k prezidentu Miloši Zemanovi. V ČSSD toho však bude shnilého trochu víc. Po žalobě na kandidátku v Ostravě (o níž jsme informovali včera) svou stranickou kandidátku soudně napadla skupina sociálních demokratů i v Olomouckém kraji. Někteří olomoučtí sociální demokraté mají pocit, že by na kandidátce neměli chybět, a žádají proto předběžné opatření, které má zabránit podání listiny krajskému úřadu. „Je to návrh na předběžné opatření, aby soud zamezil tomu, aby kandidátní listina v této podobě byla podána krajskému úřadu,“ řekla mluvčí Obvodního soudu pro Prahu 1

Alena Novotná, podle níž návrh podala skupina šesti členů z Olomouckého kraje. Novotná také sdělila, že ve věci už bylo rozhodnuto. Rozhodnutí bude zveřejněno v nejbližší době. Podle Novotné ale bylo k soudu podáno v úterý a ve středu také dalších pět žalob proti sociální demokracii. „To už nejsou návrhy na předběžné opatření,“ uvedla, aniž by specifikovala, kdo žaloby podal. Je však již známo, že žaloby podali například Richard Bednařík či Kateřina Kadlčíková, oba vyloučení členové ostravské ČSSD, kteří se dožadují zrušení svého vyloučení. Podobnou žalobu podala skupina lidí z Plzeňska. Sociální demokracie tak jde do voleb ještě více rozklíčena, než se vedení snažilo donedávna předstírat. Právník Pavel Němec, který šestici z Olomouckého kraje zastupuje, řekl, že stranický výbor v Mohelnici řádně navrhl své kandidáty pro tyto volby, kteří byli na úrovni okresního výboru v Šumperku zařazeni na soupisku. „Krajský výkonný výbor v Olomouci tyto kandidáty vyřadil zcela neodůvodněně. Když jsme se v pondělí ptali na důvod, odpověď byla nula,“ uvedl. „Již 21. srpna byla podána žádost o nápravu věci na ústředí strany. Bohužel ani ústředí strany nereagovalo, proto byl ve středu podán u soudu návrh,“ dodal Němec, který zastupuje i Bednaříka a další vyloučené.

Vztahy se vyhrocují

Právník, který byl v minulosti z ČSSD rovněž vyloučen, tvrdí, že jeden orgán nemůže členy takto diskriminovat. Žalobci podle něj chtějí do doby, než se zjedná ve věci náprava a vysvětlí se, proč na kandidátce někdo je a někdo není, zabránit registraci kandidátní listiny. Vedení ČSSD nečekané vnitřní rozpory těsně před volbami uvrhly zjevně do paniky. Místopředseda strany Jeroným Tejc včera apeloval na všechny straníky, aby se domluvili v klidu a mimosoudně. Aféra však vztahy ve vedení zjevně vyhrocuje. Již včera byla u soudu napadena moravskoslezská kandidátní listina ČSSD, a to přímo ostravským primátorem Petrem Kajnarem. Toho se zastal místopředseda Lubomír Zaorálek, když v reakci na jeho krok uvedl, že by ČSSD neměla „plýtvat osobnostmi“. To ovšem rozpálilo do běla dalšího z místopředsedů Michala Haška. „Lubomír Zaorálek na jendání předsednictva a ústředního výkonného výboru, když se schvalovaly kandidátky, nahnul prstem a nenavrhl žádnou změnu. Současné vyjádření je proto zcela nepochopitelné. Doufám, že Lubomír Zaorálek vše dodatečně vysvětlí voličům,“ nezkrýval rozhořčení Hašek při svém vyjádření pro Novinky.cz (ste)

4. Text 4. – Jednotně do voleb!

sobota neděle 7. až 8. září 2013

KSČM dnes na tradičním Setkání pod Kunětickou horou oficiálně zahájí předvolební kampaň. Letošní volby, které se budou konat již za sedm týdnů, přitom mohou být zásadním historickým předělem. Poprvé od roku 1989 může mít Česká republika skutečně levicovou vládu se skutečně levicovým programem. KSČM si je váhy této chvíle vědoma. Po čtvrtstoletí poctivé práce je pilířem české levice. Jako strana, která za sebou nemá ani Promopra, ani Gripeny, ani Rathy s krabicemi vína. Jako strana, která na rozdíl od ČSSD není rozetnuta ve dvě, ani není zmítána neukojenými ambicemi jednotlivců. Strana, která je pluralitní, a přesto soudružná a v klíčových okamžicích vždy jednotná. Strana, která nikdy nehradila svůj program opoziční smlouvou s pravici. Strana, která je 25 let důslednou opozicí, ale v krajských samosprávách v posledním období jasně ukazuje, že umí i tvořit a odpovědně spravovat. Strana, která má rozumné a nezakomplexované vztahy s prezidentem republiky, na druhé straně však není spolkem prezidentových ocásků. Strana, jejíž dobrý volební výsledek -a nejen ten- může přinutit lavírující sociální demokracii prvně v polistopadové historii začít naplňovat její levicový volební program. Lídr středočeské kandidátky KSČM Stanislav Grospič shrnul význam nadcházejících voleb takto: „Bude to referendum o politice, která v ČR vládla dvacet let. Referendum o sedmileté vládě pravice a jejích reformách, které nás zahnal do krize a nejistoty. A konečně lidé budou hlasovat o tom, zda se konečně podaří zakročit proti korupci, včetně korupce politické,“ řekl Haló novinám Grospič. K sestavování kandidátek přistoupila KSČM velmi odpovědně. Jako lídry nasadila zkušené politiky. Předseda strany Vojtěch Filip, který KSČM táhne již osm let, vede kandidátku v jižních Čechách. Poslední předseda poslaneckého klubu KSČM Pavel Kováčik se bude bit na své Vysočině. Z členů stínové vlády se kormidla chopili Alexander Černý v Olomouckém, Soňa Marková v Královéhradeckém, Miroslav Opálka v Moravskoslezském, Pavel Hojda v Karlovarském, Vladimír Koníček ve Zlínském a Stanislav Grospič ve Středočeském kraji. Všichni jmenovaní jsou zároveň zkušenými poslanci. Z týmu poslanců v minulé sněmovně čerpaly i v Plzeňském kraji, kde do čela

kandidátní listiny postavili Karla Šidla a v Praze, kde vsadili na Martu Semelovou. V Jihomoravském kraji si zvolili jako vedoucího kandidátky také bývalého poslance, ovšem nestraníka Vojtěcha Adama, veleúspěšného starostu Ivančic. Na mladou krev vsadili na Ústecku, kde na čele peletonu proráží vzduch čerstvá maminka Gabriela Hubáčková, v Pardubickém kraji, kde se jedničkou stala objektivně nejkrásnější česká politička Květa Matušovská a v Libereckém kraji, kde se kormidla ujal šéf letecké záchranné služby Stanislav Mackovík. On jediný z kandidátů nemá zkušenost z poslaneckých lavic, je však nepopíratelným expertem ve zdravotnické oblasti a svou energičností tým KSČM v těchto volbách správně okysličuje. „Je to dobrý a vyvážený mix. Děkuji všem krajům, že ke kandidátkám přistoupili takto odpovědně“, komentoval složení klíčové čtrnáctky Alexander Černý, podle nějž takový výběr zaručuje, že se komunistický tým bude moci okamžitě po volbách pustit do práce. A že jí bude dost. Nová sněmovna musí rychle schválit rozpočet, a bude-li v ní mít levice většinu, musí okamžitě začít odstraňovat největší zhůvěřilosti, co tu zbyly po strašidelných pravicových vládách, které tuto zemi huntovaly posledních sedm let. Volby 25. a 26. října budou bezpochyby nejdůležitějšími v historii České republiky. Budou to volby, které tentokrát opravdu mohou něco změnit. Volby, které mohou vrátit České republice naději, anebo ji definitivně srazit do kolen. Neseďme proto doma, pojďme se v posledním říjnovém týdnu porvat o budoucnost této země! (ste)

5. Text 5. – Do boje o mandáty jde čtyřiadvacet stran

Čtvrtek 19. září 2013

K letošním volbám do Poslanecké sněmovny se přihlásilo 24 politických seskupení, což je o tři méně, než při volbách v roce 2010. Ve všech krajích ovšem kandidátní listiny předložilo 17 stran, což je naopak o dvě více. Ve všech regionech kandidátky podaly strany s parlamentním zastoupením: ČSSD, KSČM, ODS, TOP 09 s podporou hnutí Starostů, KDU-ČSL, Strana zelených a Strana práv občanů zemanovci. V každém z krajů se nominovaly také Strana svobodných občanů, Česká pirátská strana, Dělnická strana sociální spravedlnosti a Strana soukromníků ČR, z nově vzniklých uskupení pak LEV 21 – Národní socialisté Jiřího Paroubka, hnutí Změna

bývalého libereckého primátora Jana Korytáře, Úsvit přímé demokracie Tomia Okamury a hnutí ANO 2011 podnikatele Andreje Babiše. Všude mají své adepty na poslance také volební blok Hlavu vzhůru bývalé europoslankyně Jany Bobošíkové a Suverenita – strana zdravého rozumu, které při minulých volbách postupovaly společně. Kandidující strany ani jejich množství nepřekvapily prvního místopředsedu ÚV KSČM Petra Šimůnka. „Překvapily mě však průzkumy veřejného mínění. Z jejich výsledků usuzuji, že lidé jsou nepoučitelní, dávají na krásná slova některých nových politických uskupení a hazardují tak vlastně se svým životem pro příští čtyři roky,“ zdůraznil pro Haló noviny. Podle něj by měli lidé volit „jistotu vlevo“ a působit na zákonodárce, aby se situace v ČR změnila. „Lidé by konečně měli odhodit předsudky vůči KSČM, po 24 letech už mohou srovnat situaci v minulosti – byla práce, za ni přiměřené mzdy a mnohé služby byly zdarma. Existoval sociální program – viz. školství, zdravotnictví,...z toho dnes nic neplatí,“ dodal Šimůnek. Věřící ve zdravý rozum voličů, v posun myšlení doleva. Věřící i v to, že voliči snad už nyní vnímají rozdíl mezi ČSSD a KSČM a svým hlasováním přispějí k posílení vlivu komunistů ve společnosti. (ku)